

การศึกษารับบริการสวัสดิการสังคมแก่เด็ก
ในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

A Study on Child Welfare Services in
Phayathai Reception Home for Girls.

โดย

นางกัญญารัตน์ จิรจินดา

HCULIB

3 0001 00030792 8

ภาคินพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยห้วยเขี้ยวเฉลิมพระเกียรติ

พ.ศ. 2540

ภาคินพนธ์ การศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท
A Study on Child Welfare Services in Phayathai Reception Home for Girl.
ชื่อนักศึกษา นางกัญญารัตน์ จิรจินดา
รหัสประจำตัว 379002
ปีการศึกษา 2539

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ และทบวงมหาวิทยาลัย ได้
ตรวจสอบและอนุมัติให้ภาคินพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสังคมสงเคราะห์
ศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อ 14 พฤษภาคม 2540

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

พ.น. เหวงไธสง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณราย แสงวิเชียร)

คณะกรรมการสอบภาคินพนธ์
ประธานกรรมการ

สุจิตต์ บุญสวัสดิ์

(อาจารย์จตุรงค์ บุญยรัตนสุนทร)

กรรมการ

อัญญา บูรณกานนท์

(อาจารย์อัญมณี บูรณกานนท์)

กรรมการ

สุพจน์ ธรรม

(อาจารย์สุพจน์ ธรรม)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากทบวงมหาวิทยาลัย

ส.ตุ้มสุนทร

(รองศาสตราจารย์นิภา ส.ตุ้มสุนทร)

ภาคินพนธ์ เรื่อง การศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กใน
สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท
A Study on Child Welfare in
Phayathai Reception Home for Girls.
ชื่อนักศึกษา นางกัญญารัตน์ จีระจินดา
รหัสประจำตัว 379002
สาขาวิชา การจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
ปีการศึกษา 2539

บทคัดย่อ

การศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็ก
พญาไท มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของ
เด็ก การศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน เกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการสังคม
เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางาน ด้านการจัดบริการสวัสดิการสังคม ในสถาน
แรกรับเด็กหญิง พญาไท

กลุ่มประชากรในการศึกษาคือผู้ปฏิบัติงานในสถานแรกรับ จำนวน
34 คน และเด็ก จำนวน 64 คน ที่เข้ารับการอุปการะ ตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป นำ
ข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC+ เพื่อหาค่าแจกแจงความถี่อัตรา
ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ใช้ตารางประกอบเชิงพรรณนา ผลการศึกษาพบว่า

ด้านผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-45 ปี จบ
การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งลูกจ้างประจำ
สถานภาพสมรสแล้ว ระยะเวลาการทำงาน ระหว่าง 16-20 ปี สาเหตุเข้า
ทำงานส่วนใหญ่เนื่องจากได้รับคำสั่งจากราชการ และมีจิตใจต้องการช่วยเหลือเด็ก

ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านสังคม ส่วนใหญ่พบว่าจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ การทำงานไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และยังไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานแรกรับ ส่วนข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมในทุก ๆ ด้าน ส่วนใหญ่พบว่า ควรเพิ่มปริมาณและคุณภาพของอาหาร ควรเรียนตามหลักสูตรสามัญศึกษาแบบชั่วคราว ควรส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับความรับผิดชอบบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และด้านการป้องกันยาเสพติด รวมทั้งการส่งเสริมความรู้ด้านจริยธรรมและศีลธรรม

ด้านผู้รับบริการ เด็กในความอุปการะส่วนใหญ่ อายุระหว่าง 11-14 ปี กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ระยะเวลารับการอุปการะ 1-4 เดือน สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์ เนื่องจากมีปัญหาความประพฤติและครอบครัวแตกแยก ส่วนใหญ่สำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัดเป็นผู้นำส่งขณะอยู่ในสถานแรกรับพบว่าส่วนใหญ่ไม่มีใครมาเยี่ยมเลย

ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ด้านสุขภาพอนามัย และด้านสังคม ส่วนใหญ่พบว่า ปริมาณอาหารและน้ำดื่มไม่เพียงพอ จำนวนครูไม่เพียงพอและยังขาดความรู้ความสามารถในการสอน การจัดกิจกรรมการออกกำลังกาย การจัดกิจกรรมกลุ่มบำบัดและกลุ่มนันทนาการยังไม่สม่ำเสมอ

ส่วนความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบที่พักอาศัยควรแบ่งเป็นห้องอยู่ไม่เกิน 10 คน มีห้องน้ำในตัว การดูแลสุขภาพของเด็ก ควรมีแพทย์หรือบุคลากรภายนอกมาให้ความรู้ และควรเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ลักษณะครูผู้สอนต้องการครูที่มีจิตใจเมตตากรุณา เข้าใจและรักเด็กมากกว่าลักษณะอื่น ๆ ส่วนด้านการศึกษาและฝึกอาชีพต้องการเงินทุนสนับสนุนเป็นอันดับหนึ่ง

ผลการศึกษาคั้งนี้พบประเด็นที่พิจารณาเป็นข้อเสนอแนะสำหรับสถาน
แรกรับเด็กหญิง พญาไท คือ ควรพัฒนาและปรับปรุงการจัดบริการสวัสดิการสังคม
ด้านบริการขั้นพื้นฐานให้เหมาะสม พอเพียง และมีประสิทธิภาพ ให้สอดคล้องกับปัญหา
และความต้องการของเด็ก ควรพัฒนาคุณภาพของบุคลากร โดยกระบวนการฝึกอบรม
สัมมนา และการศึกษาดูงานนอกสถานที่ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น
โดยเน้นทางด้านทัศนคติ ความเข้าใจพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็ก และควรระดม
ทรัพยากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการดำเนินงานของสถานแรกรับเด็กหญิง
พญาไท

กิติกรรมประกาศ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ ด้วยความเอา
ใจใส่ ดูแล และความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์จตุรงค์ บุญรัตนสุนทร ประธาน
กรรมการ อาจารย์อัญมณี บูรมกานนท์ อาจารย์สุพจน์ ธรรมมา กรรมการ
ควบคุมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ภา ส. ตุมรสุนทร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
จากทบวงมหาวิทยาลัย และผู้ปกครองสถานแรกวัยเด็กหญิง พญาไท นางกาญจนา
พลชัย ที่ได้ให้ค่าปรึกษา แนะนำ พร้อมทั้งแก้ไขข้อบกพร่องให้ภาคินพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์
ยิ่งขึ้น จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างยิ่ง มา ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ เพื่อนร่วมงานทุกท่านและเด็กในสถานแรกวัยเด็กหญิง
พญาไท ทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือและให้ข้อมูลตามความเป็นจริง

ขอขอบคุณ บัณฑิตร่วมรุ่นทุกท่าน ที่ได้ให้กำลังใจมาโดยตลอด
โดยเฉพาะคุณเสาวนิจ รัตนวิจิตร ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ผลที่ได้จาก
การศึกษาค้นคว้านี้ จะสามารถนำข้อมูลไปเป็นประโยชน์ และเป็นแนวทางในการจัด
บริการสวัสดิการสังคมสำหรับเด็กในสถานแรกวัยเด็กหญิง พญาไท ต่อไป

ท้ายสุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และสามี ผู้เป็นที่รักยิ่ง
ที่ได้ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนช่วยเหลือมาโดยตลอด จนทำให้ภาคินพนธ์ฉบับ
นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางกัญญารัตน์ จิรจินดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(1)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(7)
สารบัญแผนภูมิ.....	(9)
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	8
ขอบเขตในการศึกษา.....	9
นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ความต้องการทั่วไปของปัจเจกบุคคล.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการสังคม.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการเด็ก.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	23
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	25
บทที่ 3 วิธีการศึกษา	
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล.....	27
วิธีการเก็บข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

บทที่ 4 ผลการศึกษา

ความคิดเห็นของผู้ให้บริการ.....	30
ความคิดเห็นของผู้รับบริการ.....	53
ข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้ให้บริการ.....	81
ข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ.....	83
การวิเคราะห์ผลการศึกษา.....	85

บทที่ 5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้บริการสวัสดิการสังคม.....	91
ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการสวัสดิการสังคม.....	95
ข้อเสนอแนะ.....	96
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก	
ผนวก ก. แบบสอบถามในการวิจัย.....	100
ผนวก ข. สถานที่รับเด็กหญิง พญาไท.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	125

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1	แสดงสถิติสาเหตุการรับเด็กเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์... 2
ตารางที่ 2	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้บริการ..... 32
ตารางที่ 3	แสดงข้อมูลปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู ในทัศนะของผู้ให้บริการ..... 35
ตารางที่ 4	แสดงข้อมูลปัญหาการศึกษาและฝึกออาชีพ ในทัศนะของผู้ให้บริการ..... 36
ตารางที่ 5	แสดงข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพ..... 37
ตารางที่ 6	แสดงข้อมูลปัญหาด้านสังคมในทัศนะของผู้ให้บริการ..... 38
ตารางที่ 7	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะการจัดบริการด้านปัจจัยสี่ และการเลี้ยงดูของผู้ให้บริการ..... 40
ตารางที่ 8	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะการจัดสวัสดิการด้านการศึกษา และฝึกออาชีพของผู้ให้บริการ..... 42
ตารางที่ 9	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะจุดเน้นในการศึกษาของผู้ให้บริการ..... 44
ตารางที่ 10	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะด้านวิธีการจัดการศึกษา ของผู้ให้บริการ..... 45
ตารางที่ 11	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะด้านสุขภาพอนามัยของผู้ให้บริการ..... 48
ตารางที่ 12	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะด้านประเภทกิจกรรมของผู้ให้บริการ..... 50
ตารางที่ 13	แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะในด้านวิธีการจัดกิจกรรม ของผู้ให้บริการ..... 52
ตารางที่ 14	แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ..... 54
ตารางที่ 15	แสดงข้อมูลปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคมปัญหา ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูในทัศนะของผู้รับบริการ..... 60

ตารางที่ 16	แสดงข้อมูลปัญหาด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ในทัศนะของผู้รับบริการ.....	63
ตารางที่ 17	แสดงข้อมูลปัญหาด้านสุขอนามัย ในทัศนะของผู้รับบริการ.....	67
ตารางที่ 18	แสดงข้อมูลปัญหาด้านสังคม ในทัศนะของผู้รับบริการ.....	70
ตารางที่ 19	แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้รับบริการด้านที่พักอาศัย.....	72
ตารางที่ 20	แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้รับบริการด้านการดูแลสุขภาพอนามัย.....	73
ตารางที่ 21	แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้รับบริการด้านบริการการศึกษาและฝึกอาชีพ.....	74
ตารางที่ 22	แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้รับบริการด้านลักษณะของครูผู้สอน.....	75
ตารางที่ 23	แสดงลำดับความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ.....	78
ตารางที่ 24	แสดงความต้องการการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้รับบริการด้านอุปกรณ์การเรียนการสอน.....	79
ตารางที่ 25	แสดงความต้องการการจัดสวัสดิการสังคม ของผู้รับบริการด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ.....	80

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	26
แผนภูมิที่ 2 อัตราค่าจ้างข้าราชการ.....	124

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับว่าเด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรอันมีค่าที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันข้างหน้า และเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมต่อไป ดังนั้น เด็กและเยาวชนจึงเป็นความหวังของชาติ เพราะเป็นทรัพยากรมนุษย์อันสำคัญที่จะมีส่วนในการพัฒนาประเทศ ด้วยเหตุนี้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงได้รับรองคุณค่าของเด็ก และองค์การสหประชาชาติได้มีมติกำหนดวันเด็กสากลขึ้นในปี 2497 (ปกกรรม อังศุสิงห์, 2521:1) ต่อมาในปี 2502 องค์การสหประชาชาติได้ออกประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิเด็ก ซึ่งเด็กทุกคนพึงได้รับเพื่อให้มีชีวิตวัยเยาว์ที่เป็นสุข ดังข้อ 2 ของปฏิญญาสากลระบุไว้ว่า "เด็กและเยาวชน" พึงได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองเป็นพิเศษ อันจะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาทั้งร่างกาย สมอง และจิตใจ เพื่อให้ร่วมอยู่ในสังคมได้อย่างปกติ (กรมประชาสงเคราะห์, 2522:1) ผู้ใหญ่ควรมีจิตสำนึกรับผิดชอบที่ตระหนักได้ว่า "เด็กและเยาวชนคือ ชีวิตที่มีความสำคัญเหนือตนเอง และรู้ได้อย่างถึงแก่นแท้ว่า สิ่งดังกล่าวแล้วเป็นสัจธรรมของการพัฒนาที่มีความสำคัญเหนือสิ่งอื่นใด เป็นสิ่งที่ทำให้บังเกิดความหวังในการสืบทอดกระแสชีวิต และชุมชนให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง และวิวัฒนาการถาวรได้อย่างแท้จริง" (ระพี สาคริก, 2530:8)

ถึงแม้ว่าเด็กและเยาวชนจะได้รับการยอมรับว่าเป็นทรัพยากรที่มีค่า แต่ในสังคมไทยเด็กต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ มากมาย สาเหตุของปัญหาเกิดจากครอบครัวยากจน กำพริ้ว ถูกทอดทิ้ง จนต้องออกเร่ร่อนขอทาน และมีจำนวนหนึ่งที่ถูกลักขโมยเข้ารับการอุปการะในสถานสงเคราะห์ ซึ่งนับวันจะมีจำนวนสูงขึ้นทุกปี (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

สถิติสาเหตุการรับเด็กเข้าอุปการะในสถานสงเคราะห์
สังกัดกองสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น
กรมประชาสงเคราะห์ ในปี 2536-2538

สาเหตุการเข้ารับอุปการะ	ปี พ.ศ.	ร้อยละ	ปี พ.ศ.	ร้อยละ	ปี พ.ศ.	ร้อยละ
	2536		2537		2538	
ครอบครัวยากจน	1,041	24.63	988	23.66	842	19.03
กำพร้า	476	11.26	480	11.49	483	10.86
ถูกทอดทิ้ง	1,236	29.24	1,256	30.08	1,476	33.2
เร่ร่อน/พลัดหลง/ขอทาน	522	12.35	426	10.20	475	10.68
มีปัญหาคาความประพฤติ	126	2.98	142	3.40	157	3.60
ครอบครัวแตกแยก	213	5.04	267	6.39	181	4.10
เลี้ยงดูไม่เหมาะสม	131	3.10	136	3.26	177	4.00
บิดามารดาต้องโทษ/บุตรผู้รับ	374	8.84	403	9.65	523	11.83
การสงเคราะห์/บุตรชาวเขา/นิคม	-	-	-	-	-	-
อื่น ๆ	108	2.56	78	1.87	132	2.70
รวม	4,227	100.00	4,176	100.00	4,446	100.00

ที่มา : กองสงเคราะห์เด็กและบุคคลวัยรุ่น กรมประชาสงเคราะห์

จากสถิติจะเห็นได้ว่า เด็กถูกทอดทิ้งมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ ในปี พ.ศ. 2536 มีจำนวน ร้อยละ 29.24 แต่ใน พ.ศ. 2538 มีจำนวน ร้อยละ 33.2 ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่มีโอกาสได้รับการดูแลและคุ้มครองสวัสดิภาพตามหลักปรัชญาสากลตกอยู่ในสภาวะที่ไม่เหมาะสม ไม่เกื้อกูลต่อการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ซึ่งประเทศต่างๆ ทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญ และจัดเป็นกลุ่มเด็กที่จะต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ เพื่อสนองตอบความต้องการ และเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเรียกกลุ่มเด็กนี้ว่า เด็กในสภาวะยากลำบาก

เด็กในภาวะยากลำบาก หมายถึงเด็กที่ประสบปัญหาต่าง ๆ หรือตก อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ทำให้ความต้องการขั้นพื้นฐานไม่ได้รับการตอบสนองอย่าง เต็มที่จำเป็นจะต้องได้รับการช่วยเหลือจากสังคมโดยรีบด่วน เพื่อให้เด็กเหล่านี้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีพัฒนาการรอบด้านที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย และบรรลุ ถึงศักยภาพสูงสุดของเด็กแต่ละคน ซึ่งตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผน พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้จัดไว้ในกลุ่ม เด็กและเยาวชนเป้าหมายพิเศษ โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้ (เสาวภาคย์ ศุภนิตย์, 2539:9-13)

1.1 เด็กถูกละเมิดสิทธิ ประกอบด้วย

- 1) เด็กถูกระงับการทำทารุณ
- 2) เด็กถูกข่มขืน
- 3) โสเภณีเด็ก
- 4) แรงงานเด็ก

1.2 เด็กถูกปล่อยปละละเลย ประกอบด้วย

- 1) เด็กถูกทอดทิ้งและเด็กกำพร้า
- 2) เด็กเร่ร่อน
- 3) เด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ยากจนมาก
- 4) เด็กในชุมชนแออัด
- 5) เด็กถูกใช้แรงงานก่อสร้าง
- 6) เด็กชนกลุ่มน้อย

1.3 เด็กประพฤติน่าไม่สมควรแก่วัย ประกอบด้วย

- 1) เด็กและเยาวชนชดดิยาเสพติดและสำรรพะเหย
- 2) เด็กมีว่สมในสถานบริการและสถานเรีงรมย์
- 3) เด็กและเยาวชนตั้งครรรณ์นอกสมรส

1.4 เด็กพิการ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. 2534 ได้แยกความพิการออกเป็น 5 ประเภท

- 1) ทางการมองเห็น
- 2) ทางการได้ยินหรือการสื่อความหมาย
- 3) ทางกายหรือการเคลื่อนไหว
- 4) ทางจิตใจหรือพฤติกรรม
- 5) ทางสติปัญญาหรือการเรียนรู้

นอกจากนี้ปัจจุบันปัญหาเด็กที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาโรคเอดส์ กำลังทวีความรุนแรงขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีแนวโน้มที่จะตกอยู่ในกลุ่มเด็กภาวะยากลำบากต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว รวมถึงกลายเป็นกลุ่มเด็กในภาวะยากลำบากขนาดใหญ่กลุ่มใหม่ในอนาคต นอกจากนี้เด็กเหล่านี้แล้วยังมีเด็กอีกหลายกลุ่มที่ควรนึกถึง เช่นเด็กประพฤติน่าผิดกฎหมาย เด็กตามแนวชายแดน เด็กที่เร่ร่อนตามบิดามารดา และเด็กลูกชาวต่างชาติที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย

สาเหตุการเป็นเด็กในภาวะยากลำบาก

การที่เด็กตกอยู่ในภาวะยากลำบาก และสาเหตุของการตกอยู่ในภาวะยากลำบากนั้น มีรูปแบบที่เป็นวงจร มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกันยากที่จะแยกเป็นอิสระจากกันได้ และเป็นไปได้ว่ามูลเหตุเริ่มต้นของเด็กกลุ่มนี้กว่าร้อยละ 90 เกิดจากครอบครัวมีฐานะยากจนมาก (เสาวภาคย์ ศุภนิษฐ์, 2539:12) ซึ่งหมายถึงว่า บิดามารดาหรือผู้ปกครอง ก็อยู่ในภาวะยากลำบาก เช่นเดี๋ยวกันต้องใช้เวลาแต่ละวันไปกับการประกอบอาชีพ เพื่อหารายได้ให้เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครอบครัว มีอาชีพรับจ้าง รายได้ไม่แน่นอน การศึกษาต่ำ

ทำให้เกิดปัญหาทางเศรษฐกิจอันเป็นบ่อเกิดของความเครียดในครอบครัวเกิดภาวะแตกแยกขาดความรัก ความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และช่วยเหลือเกื้อกูลกันในครอบครัว สถานการณ์เหล่านี้ในที่สุดจะส่งผลถึงตัวเด็กและเยาวชนในฐานะบุตรในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เสพยาเสพติด มีวสุมในสถานเริงรมย์ต่าง ๆ บางรายอาจเป็นหน่วยสภาพแวดล้อมในครอบครัว และหนีออกจากบ้านเป็นเด็กเร่ร่อน แม้แต่การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ตั้งครรภ์นอกสมรส ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาอีกหลายประการ เช่น การทำแท้ง เด็กถูกทอดทิ้งให้เป็นเด็กกำพร้าตั้งแต่แรกเกิด แม้แต่ในรายที่ตัดสินใจเลี้ยงดู ก็มักจะประสบปัญหาเลี้ยงดูไม่ถูกต้องจนเป็นเหตุให้ลูกพิการ โดยสรุปอาจกล่าวได้ว่า สาเหตุของการที่เด็กและเยาวชนต้องตกอยู่ในภาวะยากลำบาก เนื่องจาก

1. ปัจจัยส่วนตัว ได้แก่ ภาวะทางสติปัญญา อารมณ์ ค่านิยมทางวัตถุนิยมที่บกพร่อง ตลอดจนจนถึชยาเสพติดเข้าไป
2. ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ สภาพครอบครัว กลุ่มเพื่อน สภาพเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ตลอดจนสื่อมวลชนต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่ง ในการถ่ายทอดค่านิยมและปลูกฝังพฤติกรรมต่าง ๆ ลงในจิตใจของเด็กและเยาวชน
3. สถาบันต่าง ๆ ไม่สามารถทำหน้าที่ของตนได้อย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา และความเสื่อมสลายของสถาบันชุมชน

ผลกระทบต่อเด็กในภาวะยากลำบาก

จากการศึกษาถึงสาเหตุของการเข้าสู่ภาวะยากลำบากของเด็กกลุ่มต่าง ๆ พบว่าเป็นสาเหตุ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเป็นวงจร จึงทำให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อตัวเด็กมีความคล้ายคลึงกัน และเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน และเกิดความซ้ำซ้อนของปัญหาขึ้น ภาวะยากลำบากของเด็กทำให้ด้อยโอกาสที่จะเข้าถึงบริการสังคม พื้นฐานที่รัฐและเอกชนจัดให้และมีคุณภาพชีวิตต่ำ ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นสรุปได้ดังนี้

1. ผลกระทบทางร่างกาย เด็กเหล่านี้จะมีการเจริญเติบโตทางร่างกายไม่เหมาะสมกับวัย เนื่องจากขาดสารอาหารทุโภชนาการ ทำให้ภูมิคุ้มกันต่ำ อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่สกปรก จึงมักมีปัญหาสุขภาพ เจ็บป่วยได้ง่าย เด็กจำนวนหนึ่งมีแนวโน้มที่จะพิการตั้งแต่เกิด ในขณะที่เดียวกันเด็กที่ถูกละเมิดสิทธิก็มีแนวโน้มที่จะถูกรบกวนจนพิการ เด็กบางส่วนต้องดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางสิ่งแวดล้อมที่มีอันตราย เช่น จากการก่อสร้างเสี่ยงต่อการพิการจากอุบัติเหตุ การมีวุ่นวายในแหล่งบันเทิง เริ่มรณรงค์ก็เสี่ยงต่อการติดยาเสพติดและสารระเหย ซึ่งก็ทำให้มีปัญหาสุขภาพร่างกาย จิตใจ และสติปัญญาเช่นกัน และยังมีเสี่ยงต่อการเป็นเอ็ดส์อีกด้วย

2. ผลกระทบทางจิตใจ และพฤติกรรม เด็กเหล่านี้อยู่ในครอบครัวที่มีปัญหาทางเศรษฐกิจ บิดามารดาต้องทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว ทำให้ไม่มีเวลาคูแ่ลเอาใจใส่บุตร เป็นผลทำให้เด็กขาดความรัก ความอบอุ่น ขาดผู้ดูแลอบรมและชี้แนะ ซึ่งมีผลกระทบต่ออารมณ์ จิตใจและพฤติกรรมของเด็ก มีพฤติกรรมเปี่ยงเบนทางเพศมีสภาพจิตใจที่ไม่มั่นคง ชอบประพฤติดิตต่าง ๆ เช่น พุดปด ลักทรัพย์ หนีเรียน ไม่สนใจการเรียน ก่อความเดือดร้อนและทำร้ายผู้อื่น ชายตัวและมั่วสุมทางเพศ เป็นต้น ซึ่งมักจะมีบุคลิกแปรปรวน ขาดความมั่นใจในตนเอง ก้าวร้าว รุนแรง เกือบกต ต่อต้านสังคม และมีแนวโน้มเป็นโรคจิต

3. ผลกระทบทางสติปัญญาและโอกาสที่พึงจะได้รับ เด็กมักขาดโอกาสทางการศึกษา ขาดโอกาสในการพัฒนาศักยภาพในด้านต่าง ๆ ขาดแบบอย่างที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ดีจากบุคคล ชุมชนและสังคม ตลอดจนขาดโอกาสในการพัฒนาตนเอง และการบริการทางด้านสังคมพื้นฐาน

การจัดบริการสวัสดิการสังคมของสถานแรกรับเด็ก

จากการที่เด็กในภาวะยากลำบากต้องได้รับผลกระทบมากมาย ตามที่กล่าวมานั้น สถานสงเคราะห์ในสังกัดกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบช่วยเหลือเด็กที่ด้อยโอกาสทางสังคม รวมทั้งให้การสงเคราะห์และพัฒนาเด็กผู้ประสบปัญหาความทุกข์ยาก เดือดร้อน ไร้ที่พึ่ง ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ เด็กพิการทางร่างกายและจิตใจ เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูหรืออยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม เด็กที่มีปัญหาด้านความประพฤติ ประพฤติก้าวร้าว ไม่เหมาะสมกับวัย และอยู่ในช่วงวัยแรกเกิดถึง 18 ปี จึงต้องมีการจัดกิจกรรมบริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กที่เข้ามารับการสงเคราะห์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเด็กและเยาวชนที่ขาดการดูแลจากครอบครัวของเขา ได้รับบริการทางสังคม ที่จะมีส่วนช่วยเสริมพัฒนาการที่ดีของเด็ก บริการนี้ยังจัดให้แก่เด็กในกรณีที่ชุมชนไม่สามารถจัดหาทรัพยากรต่าง ๆ ตลอดจนการให้การคุ้มครองสวัสดิการแก่เด็กได้ สำหรับประเทศไทยมีสถานสงเคราะห์หลายประเภทที่ให้บริการและสงเคราะห์เด็ก เช่น สถานสงเคราะห์เด็กปกติ สถานสงเคราะห์เด็กพิการทางสมองและปัญญา สถานสงเคราะห์เด็กพิการและทุพพลภาพ สถานคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กและสถานแรกรับเด็ก เป็นต้น

สถานแรกรับเด็ก เป็นสถานที่รับเด็กไว้ชั่วคราวเพื่อวิเคราะห์ และพิจารณาวิธีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก โดยรับอุปการะเด็กชาย-หญิง ซึ่งอายุระหว่าง 6-18 ปี ที่มีคุณสมบัติพึงได้รับการสงเคราะห์หรือประพฤตินั้นไม่เหมาะสมแก่วัย ตามกฎกระทรวงฉบับที่ 1 พ.ศ.2515 ออกตามความในประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 (นิภา ส.ตุมรสุนทร และลักษณ เอ็มประดิษฐ์, 2536:1-2) สถานแรกรับสังกัดกรมประชาสงเคราะห์มีทั้งหมด 5 แห่งดังนี้คือ (กรมประชาสงเคราะห์, 2538:113)

1. สถานแรกรับเด็กภาคใต้ จังหวัดสงขลา
 2. สถานแรกรับเด็กภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
 3. สถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท กรุงเทพมหานคร
 4. สถานแรกรับเด็กชายปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
 5. สถานแรกรับเด็กชายภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
- การจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่เด็ก ในสถานสงเคราะห์และสถาน

แรกรับ ยังเป็นการดำเนินงานหลักตลอดมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วย การให้บริการหลาย ๆ ด้าน เช่น บริการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู บริการด้าน การศึกษาและฝึกวิชาชีพ บริการด้านสุขภาพอนามัยและบริการด้านสังคม เช่น การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งสถานสงเคราะห์และสถานแรกรับ มีความ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุง พัฒนาวิธีการจัดบริการ สวัสดิการสังคมแก่เด็ก ในความอุปการะให้เท่าทันสภาวะการณที่เกิดขึ้น โดยควรคำนึงถึงความต้องการ ของเด็กเป็นหลัก

ผู้ศึกษาจึงได้ให้ความสนใจที่จะศึกษา การจัดบริการสวัสดิการสังคม สำหรับเด็กในสถานแรกรับ โดยคาดหวังไว้ว่าผลการศึกษาคงจะเป็นประโยชน์ใน การพัฒนาวิธีการดำเนินงานการจัดบริการสวัสดิการสังคม ในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ซึ่งเป็นสถานที่ให้การสงเคราะห์เด็กในภาวะยากลำบากต่อไป

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการบริการสวัสดิการสังคมของเด็ก ในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิ การสังคม ในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

ขอบเขตในการศึกษา

ขอบเขตในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษากำหนดขอบเขตในการศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคม เฉพาะสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ในการให้บริการ

4 ด้าน คือ

1. ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู
2. ด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ
3. ด้านสุขภาพอนามัย
4. ด้านสังคม

สำหรับประชากรเป้าหมายในการศึกษาครั้งนี้ คือเด็กหญิงในความอุปการะของสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ซึ่งเข้ารับการสงเคราะห์ตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป ในระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2540 จำนวน 64 คน และผู้ปฏิบัติงานให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท จำนวน 34 คน

นิยามคำศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

สถานแรกรับเด็ก หมายถึง สถานที่รับเด็กไว้ชั่วคราว เพื่อวิเคราะห์และพิจารณาวิธีการสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็ก ในการศึกษานี้ หมายถึง สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

เด็ก หมายถึง ผู้ซึ่งอายุไม่ครบสิบแปดปีบริบูรณ์ และยังไม่บรรลุนิติภาวะด้วยการสมรส อยู่ในความดูแลของสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

การสงเคราะห์เด็ก หมายถึง การช่วยเหลือเด็กให้ได้รับการปรับสภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจ เพื่อที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเองต่อไปภายหน้า

ผู้ปฏิบัติงานให้บริการ หมายถึง ผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมเด็กรหัสหรือ เลี้ยงดูเด็ก หรือปฏิบัติงานให้บริการแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ได้แก่ ผู้ปกครอง สถานแรกรับฯ หัวหน้าฝ่าย นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล ครู พี่เลี้ยง รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับ เด็กหญิง พญาไท

ผู้รับบริการ หมายถึง เด็กหญิงที่อยู่ในความอุปการะของสถานแรกรับ เด็กหญิง พญาไท

บริการสวัสดิการสังคม หมายถึง บริการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทาง สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จัดขึ้น เพื่อช่วยเหลือ ส่งเสริม ฟื้นฟู และพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ให้ช่วยเหลือตนเองได้ ได้แก่ บริการทางด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู บริการทางด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ บริการทางด้านสุขภาพอนามัย และบริการทางด้านสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบปัญหาและความต้องการของเด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท
2. ได้ทราบถึงความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน ให้บริการแก่เด็กใน สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท
3. ได้ทราบถึงแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนางานส่งเสริมเด็ก และการจัดบริการสวัสดิการสังคมให้กับเด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการจัดบริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง
พญาไท ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิดเรื่องความต้องการทั่วไปของปัจเจกบุคคล
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการสังคม แนวคิดเกี่ยวกับจัดบริการสวัสดิการ
เด็ก ผลการวิจัยเรื่องปัญหาและความต้องการของเด็กในสถานสงเคราะห์ของ
กองวิชาการกรมประชาสงเคราะห์ และผลการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อม
เด็กในสถานสงเคราะห์ก่อนออกสู่สังคมภายนอกของ นิภา ส. ตุมรสุนทร มาใช้
เป็นแนวทางในการศึกษาโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่อง ความต้องการทั่วไปของปัจเจกบุคคล

เป็นที่กล่าวติดปากกันทั่วไปว่า มนุษย์เรามีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด
จะสิ้นสุดความต้องการเมื่อคนเราตายไปแล้ว คำกล่าวที่ว่าเป็นความจริงเพราะ
จะพบว่า มนุษย์เรามีความต้องการตั้งแต่ เริ่มปฏิสนธิจากครรภ์มารดา เช่น
ต้องการอากาศหายใจ ต้องการอาหาร เป็นต้น ต่อจากนั้นแต่ละวัยก็มีความ
ต้องการแตกต่างกันจนกระทั่งวัยสุดท้าย คือวัยชรา คนชราทุกคนอยากมีความสุข
และตายอย่างสงบสุขที่สุดด้วย

นิภา ส. ตุมรสุนทร (2525:202) กล่าวถึง ความต้องการ (needs)
ว่า สภาพการณ์ขาดสมดุลย์ภายในร่างกาย ซึ่งก่อให้เกิดแรงผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้
หรือสภาพการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อให้ร่างกายเข้าสู่สภาพสมดุลย์ ซึ่งสภาพ
ความสมดุลย์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์มาก สภาพความสมดุลย์
ทางร่างกายมีขีดจำกัด ถ้าหากมีมากเกินไปหรือน้อยกว่าขีดจำกัดแล้ว จะทำให้เกิด
อาการเจ็บป่วยหรือตายได้

ความต้องการทั่วไปของปัจเจกบุคคล หรือมนุษย์ แบ่งได้เป็นประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological needs)

ได้แก่ ความต้องการสิ่งต่าง ๆ ดังนี้

- น้ำ (water) วันหนึ่งๆ คนเราต้องสูญเสียน้ำในร่างกายเป็นอันมากเนื่องจากถูกขับถ่ายออกมาทางผิวหนังและปัสสาวะ หากขาดน้ำในร่างกายแล้วจะทำให้ไม่สดชื่น การหมุนเวียนของโลหิตเป็นไปอย่างไม่สะดวก เป็นลมหน้ามืดและถึงแก่ชีวิตได้ในที่สุด

- อากาศ (air) คนเราสามารถอดอาหารได้หลาย ๆ วัน แต่ไม่สามารถจะอดกลั้นการหายใจได้เป็นเวลาหลาย ๆ วัน หรือทารกเมื่อคลอดจากครรภ์มารดา ต้องหายใจทันที มิฉะนั้นจะมีชีวิตอยู่ไม่ได้ ความต้องการนี้ถือเป็นความต้องการขั้นมูลฐานของชีวิตที่สำคัญที่สุด

- อาหาร (food) อาหารเป็นสิ่งจำเป็นทำให้ร่างกายเจริญเติบโต สมองดี ความต้องการอาหารก็เนื่องมาจากความหิว เพราะคนเราต้องเสียพลังงาน ซึ่งเกิดจากการเผาผลาญอาหารที่รับประทานเข้าไป เมื่อพลังงานนี้ถูกใช้ไปในการทำงานของร่างกายนับตั้งแต่การใช้ความคิด การเต้นของหัวใจและการเคลื่อนไหวของร่างกาย ร่างกายจึงจำเป็นต้องทานอาหารเข้าไป เพื่อเพิ่มพลังงานในร่างกายให้มากขึ้น

- เครื่องนุ่งห่ม (cloth) ร่างกายสามารถดำรงได้ก็เพราะส่วนประกอบอีกอย่างหนึ่งนอกเหนือจากที่กล่าวไปแล้ว คือ ร่างกายมีอุณหภูมิพอเหมาะกับสภาพภูมิอากาศภายนอก ฉะนั้น หากอากาศภายนอกหนาว ร่างกายก็ต้องการเสื้อผ้าที่หนาเพื่อป้องกันร่างกายให้อบอุ่นตลอดเวลา ร่างกายต้องการความอบอุ่น (warmth) ประมาณ 36°C หรือ 98.6°F

- การเข้าพักผ่อนหลับนอน (rest and sleep) การนอนเป็นสิ่งช่วยคลายความเหนื่อย ซึ่งร่างกายต้องใช้พลังงานในการทำงานไปตลอดวัน คนที่นอนน้อย ๆ จะทำให้สูญเสียประสิทธิภาพในการทำงาน วิทยากรต้องการการหลับนอนมาก ดั้งเดิมได้ว่า ทารกได้กินนมแล้วก็จะหลับ ควรได้รับการพักผ่อนหลับนอนราว 8-10 ชม. วิทยุผู้ใหญ่อาจจะพักผ่อนหลับนอนเพียง 6-8 ชม. ซึ่งก็นับเป็นการเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย

- การเคลื่อนไหว (need for activity) มนุษย์มีการเคลื่อนไหวตั้งแต่แรกปฏิสนธิ คือ อ้าปากร้องไห้ มือเท้าเคลื่อนไหว ฯลฯ หากไม่มีการเคลื่อนไหว ร่างกายก็จะเสื่อมและชำรุด เปรียบเสมือนเครื่องจักรหากไม่ได้ใช้งานเลย เครื่องจักรนั้นจะเสื่อมสภาพไป

- การขับถ่าย (elimination) การขับถ่ายเป็นสิ่งจำเป็นอีกอย่างหนึ่งของมนุษย์ การขับถ่ายเป็นการระบายของเสียออกจากร่างกาย คนที่ร่างกายมีระบบถ่ายไม่เป็นปรกติ นั้น จะทำให้ผู้นั้นไม่เจริญแข็งแรงเท่าที่ควร หรือถ้าไม่ขับถ่ายเลยก็ถึงตายได้ในที่สุด

- การสืบพันธุ์ (sex need) คือ ความต้องการทางเพศ ถือว่าเป็นความจำเป็นของมนุษย์อย่างหนึ่ง ทำให้มนุษย์ชาติสามารถดำรงเผ่าพันธุ์สืบต่อกัน จนมาถึงปัจจุบันนี้ การมีความสุขทางเพศนำไปสู่การมีความสุขทางกายและใจที่ดี แต่ทั้งนี้และทั้งนี้ต้องอยู่ในกรอบแห่งขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมด้วย

- ความปลอดภัย (safety need) มนุษย์ทุกคนปรารถนาความปลอดภัยตลอดชีวิตของเขา ดังจะเห็นได้ว่า หากมีภัยอันตรายมา มนุษย์จะพยายามหาทางเอาตัวรอด เพื่อความปลอดภัยของตัวเอง เช่น การต่อสู้โดยไม่หลบหนี บางคนไม่สู้แต่พยายามหนีเอาตัวรอด เป็นต้น

- ความต้องการบิดามารดา (parental need) คือ ต้องการความรักความอบอุ่น ความเอาใจใส่ ความมีเมตตากรุณาจากบิดามารดา เด็กที่กำพร้า บิดามารดา หรือบิดามารดาทอดทิ้งให้อยู่ที่โรงพยาบาลจะพบว่าเด็กนั้นสามารถมีชีวิตอยู่ได้ แต่ก็ เป็นไปอย่างไม่สุขสดีขึ้นเพราะเด็กขาดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวแล้ว และในบางรายก็ถึงแก่ความตายได้ในที่สุด

2) ความต้องการทางด้านจิตใจ (Psychogenic Needs) เป็นความต้องการของมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรม และสภาพแวดล้อมทางสังคมเป็นส่วนใหญ่

- ความศรัทธา (faith) มนุษย์มีความศรัทธาต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดเพื่อยึดเป็นที่พึ่ง หรือเป็นตัวช่วยในการอยู่ในสังคม ในศาสนา พุทธ ชาวพุทธจะมีความศรัทธาในพระพุทธเจ้า ในประเทศที่มีกษัตริย์ ในประเทศที่มีการปกครองแบบมีประธานาธิบดีหรือประธานของประเทศ ประชาชนก็มีศรัทธากับประธานาธิบดี หรือประธานของประเทศ ฯลฯ ทั้งนี้หากเขายึดเห็นยวศรัทธาต่อบุคคลต่าง ๆ แล้ว เขาจะเกิดความรู้สึกมั่นคงในจิตใจ

- ความมีสุขภาพจิตดี (mental health) มนุษย์รักการมีความสงบทางจิตใจ ไม่ต้องการเบียดเบียนผู้อื่น และไม่ต้องการให้ผู้อื่นเบียดเบียน ไม่ต้องการมีการทะเลาะเบาะแว้ง ต้องการอยู่อย่างสงบ ทั้งนี้จะทำให้สุขภาพจิตดี ไม่กลายเป็นโรคจิต โรคประสาทได้ง่าย ความมีสุขภาพดีนี้ยังรวมความไปถึงความต้องการที่พึ่งทางศาสนาด้วย

- ความรักและรับผู้อื่น (to love and to be loved) ความรักเป็นสิ่งสำคัญมากต่อชีวิตมนุษย์ บุตรต้องการให้บิดามารดารัก และเขาก็รักบิดามารดา คนหนุ่มสาวต้องการความรักและสามารถให้ความรักกับเพศตรงข้ามนอกเหนือจากให้หรือได้จากบิดามารดา คนชรา ต้องมีความรักจากบุตรหลานได้ และเมื่อบุคคลคนนั้น ทำการติดต่อและทำการงานกับบุคคลอื่น ต้องการให้ตนเองเป็นที่รักของนายจ้าง ลูกจ้าง และเพื่อน ๆ และในเวลาเดียวกันเขาต้องมีความรักกับบุคคลเหล่านั้นด้วย

3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs) ได้แก่ ความต้องการอยู่เป็นพวก (gregarious need) เป็นหมู่เป็นเหล่า ต้องการการเข้ามมีส่วนร่วมด้วย (need for affili) ความต้องการนี้เริ่มปรากฏให้เห็นชัดตั้งแต่เด็ก ๆ ขณะที่เด็กเล่นกับเพื่อน หากถูกเพื่อนโกรธไม่ยอมให้เล่นด้วย เด็กจะโกรธและน้อยใจมาก ต้องไปฟ้องบิดามารดาทันที นอกจากนั้น ต้องการทางด้านสังคมอีกอย่างหนึ่ง คือต้องการมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจในการดำรงชีพ ต้อง

การมีชีวิตอยู่อย่างสุขสบายมีเงินใช้สอยโดยไม่ขัดสนและส่วนมากในด้านเศรษฐกิจ
นั้นมีความต้องการไม่มีที่สิ้นสุด คือมีเงินมีทองแล้ว ก็ยังพยายามทำมาหากินโดย
สุจริต หรือโดยการคดโกง เพื่อให้ได้เงินทองมามาก ๆ

4) ความต้องการทั่ว ๆ ไป (Ego Drive) ได้แก่ ความต้องการให้
ผู้อื่นสนใจในวัยเด็ก ๆ มักจะเรียกร้องความสนใจจากผู้ใหญ่ เช่น ร้องแก๊น้อง
เพื่อให้บิดามารดาสนใจความสนใจมายังตน ร้องไห้เพื่อให้บิดามารดาโอ้อ้อ หรืออายุ
เข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่จะพยายามทำงานหรือให้เด่น เพื่อเรียกร้องความสนใจจาก
เพื่อนร่วมงานและนาย คนในวัยชรามักเรียกร้องความสนใจของบุตรหลานด้วย
การเป็นลม และไม่สบาย ดังนี้ เป็นต้น

- ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (autonomy) มนุษย์ต้องการทำ
อะไรด้วยตัวของตัวเอง ไม่ต้องการให้ผู้อื่นมาบีบบังคับหรือสั่งให้ทำ ต้องการที่จะ
แสดงความรู้สึกต่างๆ ของตนเอง โดยไม่ขัดกับขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม

- ความต้องการมีเกียรติยศและความสำเร็จ (prestige and
achievement) ความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด มนุษย์กระทำหน้าที่การงาน
ก็เพื่อเหตุผลประการหนึ่ง คือความมีเกียรติ สังคม มนุษย์เราจะมีความภาคภูมิใจ
มาก เมื่อคนในสังคมยอมรับและให้เกียรติเขา

- ความต้องการอำนาจและเป็นผู้นำคนอื่น (power or domination)
เป็นธรรมชาติของมนุษย์เราทุกคนที่ต้องการเป็นผู้นำผู้อื่น ต้องการมีอำนาจ
บางคนแสวงหาอำนาจ และการเป็นผู้นำด้วยวิธีที่ผิด คือก้าวร้าว ใช้กำลังทำร้าย
รุกรานผู้อื่น แต่บางคนจะมีอำนาจ และสามารถครอบงำผู้อื่นได้ ด้วยการกระทำ
แบบสันติ คือ พยายามสะสม หรือสร้างพระคุณไว้ แต่การสร้างพระคุณนี้ต้องอาศัย
เวลาค่อนข้างจะยาวนาน และพระคุณนี้จะส่งเสริมความเป็นผู้นำ และอำนาจต่างๆ
ให้คงทนเป็นระยะเวลานานกว่าการกระทำโดยอาศัยกำลังหรือพระเดช

- ความอยากรู้หรืออยากเห็น (cognizance or knowing) เป็นสัญชาตญาณของมนุษย์ในเรื่องอยากรู้หรืออยากเห็นในวัยเด็ก เด็กรักการอยากรู้หรืออยากเห็น เด็กมักตั้งคำถามผู้ใหญ่ในเรื่องนี้เสมอว่า ทำไม อะไรวะ เป็นต้น ในวัยรุ่นความอยากรู้หรืออยากเห็น และอยากทดลองมีมาก ซึ่งจะเห็นได้จากสถิติที่ว่า เด็กวัยรุ่นติดยาเสพติดมากที่สุดในผู้ติดยาทั้งหมด

- การเก็บหอมรอมริบ (acquisition) คนที่อยู่ในวัยผู้ใหญ่มีความต้องการประการนี้มากเพราะตนเองต้องหาเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว ต้องรู้จักเก็บหอมรอมริบ เพื่อดำรงครอบครัวให้อยู่ได้ แม้จะอยู่ในระยะวิกฤตก็ตาม นอกจากนั้น ยังต้องเก็บหอมรอมริบไว้ให้บุตรธิดา และเพื่อตนเองในวัยชราอีกด้วย ความต้องการประการสุดท้าย คือ ต้องการมีงานทำเป็นหลักแหล่ง ต้องการอุทิศตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมด้วย (to work and to contribute to the welfare of others) ความต้องการแบบนี้มองเห็นไม่ชัดในทุก ๆ คน เพราะบางคนคิดว่า ไม่มีงานทำก็ดีไม่เหนื่อย ไม่ต้องรับผิดชอบอยู่ไปวันหนึ่ง ๆ สบายใจดี ขอเงินบิดามารดาใช้ก็ดีแล้ว บุคคลประเภทนี้จะเป็นคนที่ก่อให้เกิดปัญหาสังคม

* ตามแนวคิดความต้องการทั่วไปของปัจเจกบุคคลนั้น เป็นการกล่าวถึงความต้องการของบุคคลทั่วไปที่ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมปกติ แต่การศึกษาครั้งนี้ศึกษาถึงความต้องการด้านบริการของเด็กที่อยู่ในสภาวะยากลำบากที่กล่าวมาแล้ว และอายุอยู่ในช่วง 5-18 ปี ซึ่งเด็กในวัยนี้ความต้องการอาจจะไม่มีมากเท่ากับคนในสังคมทั่วไป จึงจะเลือกแนวคิดเพียงบางส่วนมาทำการศึกษาและจะต้องเกี่ยวข้องกับงานด้านบริการสวัสดิการสังคมเท่านั้น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการสังคม

2.1 ความหมายของบริการสวัสดิการสังคม

Dictionary of Social Services ให้ความหมายบริการสังคมว่า การจัดบริการขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคคลที่มีความสามารถในการช่วยตนเองได้น้อยที่สุด เช่น ผู้สูงอายุ ผู้ป่วย คนพิการ เป็นต้น ซึ่งแตกต่างไปจากการให้บริการสาธารณะหรือหน่วยงานเอกชนอื่น ๆ หรือแม้แต่การให้บริการของหน่วยงานธุรกิจ ทั้งนี้

เนื่องจากการจัดบริการโดยมีวัตถุประสงค์เบื้องต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมความเป็นอยู่ของบุคคล กลุ่ม และชุมชนให้ดียิ่งขึ้น

องค์การสหประชาชาติ (อ้างถึงในศรีทัตทิมา พานิชพันธ์, 2527:17) ให้ความหมายว่า "บริการสังคม" หมายถึง "กิจกรรมที่จัดขึ้นอย่างมีระเบียบ เพื่อช่วยให้บุคคลแต่ละคนสามารถปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคมได้ด้วยดี การที่จุดมุ่งหมายนี้จะสัมฤทธิ์ผลด้วยดีก็โดย

(1) การใช้เทคนิคและวิธีการที่มุ่งช่วยให้บุคคล กลุ่ม และชุมชนต่าง ๆ สามารถได้รับบริการตามความต้องการ และสามารถแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับลักษณะที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปทุกลักษณะในสังคมได้ด้วยดี

(2) การดำเนินงานร่วมกันในการปรับปรุงสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมให้ดีขึ้น"

มาริสสา กูเพ็ชร์ (2528:17) กล่าวว่า "บริการสังคมถือเป็นสิทธิที่พึงได้รับอย่างเท่าเทียมกันและบริการสังคมสงเคราะห์เป็นบริการที่ผู้มีปัญหาจะได้รับเพิ่มเติมเมื่อบริการสังคมโดยทั่วไปไม่เพียงพอกับความต้องการ"

ศรีทัตทิมา พานิชพันธ์ (2527:8) ให้ความหมายของบริการสังคมไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมหรือบริการต่างๆ ที่รัฐบาลหรือเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจจัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือบุคคล ครอบครัว กลุ่มชน ชุมชน และสังคมโดยส่วนรวมในการแก้ไขปัญหา บำบัด และป้องกันปัญหาในระดับต่าง ๆ ทั้งปัญหาส่วนตัว ปัญหาครอบครัว และปัญหาสังคม ตลอดจนในการฟื้นฟู เสริมสร้างและพัฒนาบุคลิกภาพหรือศักยภาพจิตใจ ตลอดจนอาชีพของบุคคลทุกคน และพัฒนาสังคมประเทศชาติในที่สุด การจัดบริการสวัสดิการสังคมหรือบริการสังคมนั้นคือ การที่รัฐบาลหรือภาคเอกชนได้ร่วมกันจัดบริการต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อให้บริการและตอบสนองต่อความจำเป็นในการดำรงชีวิตแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งนับเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนที่พึงได้รับบริการสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ทั้งนี้ การจัดบริการสังคมนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยให้ประชาชนแต่ละคนสามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างเป็นปกติสุข และกระทำบทบาทให้เหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของตน (Social functioning) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสังคมโดยส่วนรวม

ศาสตราจารย์นิคม จันทรวิทุร (2512:20) ให้ความหมาย "สวัสดิการสังคม" ว่ามีความหมายได้ 2 ประการคือ

ความหมายแรก หมายถึง สภาพความมั่นคงทางสังคมซึ่งมุ่งพูดถึงความเป็นอยู่ (State of being) ของสมาชิกในสังคมนั้น

ความหมายที่สอง หมายถึง บริการหรือวิธีการที่สังคมได้จัดขึ้นเพื่อที่จะสร้างความอยู่ดีกินดีให้แก่ประชาชน

กรมประชาสงเคราะห์ (2523:173) ได้ให้ความหมายงานสวัสดิการสังคมว่า หมายถึง "กิจกรรมทั้งหลายทั้งปวงที่หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนจัดขึ้นอย่างมีระบบระเบียบเพื่อป้องกันขจัดบิดเบือน หรือแก้ปัญหาสังคมต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลแต่ละคน กลุ่มชนหรือชุมชนให้ดีขึ้นในการจัดบริการหรือกิจกรรมตามนี้ ซึ่งอาจเป็นบริการหรือกิจกรรมที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้นเองหรือสนับสนุนให้หน่วยงานอื่นจัดขึ้นก็ตาม จำเป็นต้องอาศัยหลักวิชาและทักษะของนักวิชาชีพหลายสาขาร่วมกันดำเนินงานแบบสหวิชาชีพ

เล็ก สมบัติ (2526:26) กล่าวถึง ความหมายของสวัสดิการสังคมว่ามีความหมายใน 2 ระดับคือ ความหมายที่กว้างและความหมายที่แคบ ในความหมายกว้าง ๆ หมายถึง การตอบสนองปัจจัยสี่และความต้องการด้านการศึกษา สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย และมาตรฐานความเป็นอยู่ที่ดีในสังคมแก่บุคคลทุกกลุ่มในสังคม ทั้งนี้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกในสังคมสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ส่วนในความหมายที่แคบลงนั้น จำกัดว่าเป็นบริการที่รัฐหรือหน่วยงานเอกชนบางหน่วยจัดบริการขึ้นเพื่อช่วยเหลือกลุ่มบุคคลบางกลุ่มที่ด้อยโอกาสในการดำรงชีวิตในสังคม เช่น คนพิการ เด็กกำพร้า ผู้สูงอายุ เป็นต้น

สำหรับการบริการสังคม (Social Services) เป็นลักษณะงาน (Programs) ต่าง ๆ บริการ (Services) ต่าง ๆ และกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อการช่วยเหลือประเภทต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม (Concretely) เพื่อตอบสนองความจำเป็นและปัญหาต่าง ๆ ของสมาชิกในสังคม การให้บริการสังคมอาจจัดขึ้นในรูปแบบของการให้บริการแก่บุคคลและครอบครัว กลุ่ม กลุ่มบุคคลที่ประสบปัญหาพิเศษ เช่น เด็กกำพร้า อนาคตา รวมทั้งการให้บริการแก่ชุมชน กล่าวคือ

สวัสดิการสังคม ซึ่งตระหนักถึงความกินดีอยู่ดีของสังคมมนุษย์ จะไร้ความหมาย หากไม่มีการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมที่เป็นจริงด้วยการให้บริการสังคม ดังนั้น จะเห็นว่าทั้ง 2 คำนี้ ไม่อาจจะแยกออกจากกันได้เด็ดขาด นอกจากนี้ทั้ง 2 คำนี้ ยังถูกใช้แทนกันอยู่เสมอ ๆ แต่จากลักษณะความสัมพันธ์ที่นักวิชาการได้ศึกษาไว้พบว่า สวัสดิการสังคมมีลักษณะเป็นนามธรรมที่มีความหมายกว้าง ๆ ส่วนบริการสังคมเป็นการจัดรูปกิจกรรมในลักษณะที่เป็นรูปธรรม ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนี้ต่างมีจุดมุ่งหมาย เดียวกันนั่นเอง

✓ 2.2 ประเภทของบริการสวัสดิการสังคม

ศรีทัตทิมา พานิชพันธ์ (2527:9-23) กล่าวถึง บริการสวัสดิการสังคม เป็นบริการประเภทปลีกย่อยของบริการสังคม ซึ่งบริการสังคมประกอบด้วย บริการ 6 สาขา คือ

1. บริการด้านสุขภาพอนามัย (Health) ได้แก่ บริการด้านสุขภาพ ทั้งทางกายและทางจิตใจรวมทั้งการสาธารณสุข
2. บริการด้านการศึกษา (Education) เป็นการจัดการศึกษา สำหรับประชาชนในระดับต่าง ๆ คือ ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา
3. บริการด้านที่อยู่อาศัยหรือการอาคารสงเคราะห์ (Housing) หมายถึงการที่รัฐบาลให้การสงเคราะห์แก่บุคคลในเรื่องที่อยู่อาศัย โดยมีมุ่งที่จะ สนับสนุนให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยสะดวกสบาย เหมาะสมและถูกต้อง มีมาตรฐาน เพียงพอที่จะรักษาไว้ซึ่งสุขภาพอนามัย
4. การประกันรายได้ (Income Maintenance) การประกันรายได้ ถือว่าเป็นบริการสังคมซึ่งให้ผลประโยชน์เป็นตัวเงินที่จัดให้เป็นการทดแทนหรือ เป็นการเสริมรายได้

5. การจ้างงานและสวัสดิการแรงงาน (Employment and Labour Welfare) หมายถึง การดำเนินงานใด ๆ ในฐานะเป็นสื่อกลางให้นายจ้างและลูกจ้างบรรลุความต้องการทั้ง 2 ฝ่าย และกิจกรรมที่นายจ้างส่งเสริมให้ลูกจ้างมีระดับความเป็นอยู่ที่ดีพอสมควร

6. บริการสังคมทั่ว ๆ ไป (General Social Service) หมายถึงบริการที่จัดให้แก่แต่ละบุคคลและครอบครัว ให้สามารถปรับตนเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ด้วยดี เป็นการส่งเสริมการใช้ชีวิตร่วมกันเป็นกลุ่ม และส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละบุคคลให้ดีขึ้น

3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดบริการสวัสดิการเด็ก

3.1 ความหมายของบริการสวัสดิการเด็ก

งานบริการด้านสวัสดิการเด็กเป็นงานที่จัดไว้ในสาขางานบริการสังคม ถือเป็นงานสังคมสงเคราะห์ทั่วไปประเภทหนึ่ง ซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดงบทบาททางสังคม โดยมากปัญหาที่อยู่ในขอบข่ายการช่วยเหลือของบริการนี้จะเป็นปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพระหว่างบิดามารดากับบุตร งานสวัสดิการเด็กจึงเป็นบริการที่มุ่งช่วยเหลือ สนับสนุนต่อการพัฒนาเด็กในทุกด้านทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา และการพัฒนาทางวัฒนธรรมของเด็ก สนับสนุน เสริมหรือทดแทนการปฏิบัติหน้าที่ของบิดามารดาของเด็กเมื่อบิดามารดาประสบความยุ่งยากไม่สามารถทำหน้าที่บิดามารดาที่ดีและสมบูรณ์แบบได้ นอกจากนี้ยังเป็นบริการที่จะช่วยปรับปรุงสภาวะของเด็กและครอบครัวให้ดีขึ้น

3.2 ประเภทของบริการสวัสดิการเด็ก

ศรีทัตทิมา พานิชพันธ์ (2527:24-25) แบ่งประเภทของบริการสวัสดิการเด็กกว้าง ๆ ออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. บริการที่มุ่งสนับสนุนเกื้อกูลเด็ก (Supportive Services) ได้แก่บริการศูนย์สุขภาพจิต โปรแกรมที่จัดโดยองค์การบริการครอบครัว และองค์การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก เป็นต้น บริการเหล่านี้จะจัดให้แก่ครอบครัวที่มีความกดดันต่าง ๆ แม้ความสัมพันธ์ในครอบครัวจะเป็นไปในทางที่ดีก็ตาม แต่ถ้าหากความกดดันต่าง ๆ นั้นไม่ได้รับการช่วยเหลือให้บรรเทาเบาบางลง อาจจะทำให้ครอบครัวแตกแยกจนถึงขั้นหย่าร้าง แยกกันอยู่ เด็กถูกทอดทิ้ง และประสบปัญหาอื่น ๆ บริการสนับสนุนเกื้อหนุนเด็กที่จะจัดขึ้นโดยการใช้อำนาจ (Strength) ของครอบครัวเป็นเครื่องช่วยบรรเทาความตึงเครียดในระบบสัมพันธ์ภาพระหว่างบิดามารดาและบุตรให้เบาบางลง ตัวอย่างเช่น เด็กที่สู้อยู่ พาลเกรและแก้ไขตนเองไม่ได้ อาจจะไม่เกินความสามารถของบิดามารดาที่จะสั่งสอนและดูแลเลี้ยงดูได้ ศูนย์สุขภาพจิตจะช่วยทำให้เด็กมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการช่วยให้เกิดสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างบิดา มารดาและบุตร จนกระทั่งเด็กยอมรับฟังการอบรมสั่งสอนของบิดามารดา เป็นต้น บริการสังคมสงเคราะห์เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการสนับสนุนเกื้อกูลเด็กจะช่วยสนับสนุน และส่งเสริมบิดามารดาให้หันมารับผิดชอบต่อบุตรได้มากยิ่งขึ้น องค์การบริการครอบครัวจะช่วยให้บริการเหล่านี้แก่ครอบครัวและเด็ก ยิ่งกว่านั้นบริการคุ้มครองสวัสดิการเด็กจะเป็นบริการสนับสนุนเกื้อกูลเด็กอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งมีส่วนช่วยพัฒนาและเสริมปัจจัยอื่น ๆ เพื่อช่วยบิดามารดาให้สามารถแสดงบทบาทเป็นที่ยอมรับของสังคมได้ดียิ่งขึ้น

2. บริการเสริม (Supplementary Services) บริการนี้จะจัดให้แก่เด็กเมื่อสัมพันธ์ภาพระหว่างบิดามารดาและเด็กมีปัญหาอย่างรุนแรง บริการนี้จะช่วยให้เด็กสามารถอยู่ในบ้านของตนเองได้ต่อไป บริการนี้ได้แก่ บริการช่วยรักษาระดับรายได้อัน (Financial Maintenance) ทุกประเภท รวมทั้งการประกันสังคม (Social Insurance) ด้วย นอกจากนี้ยังมีบริการแม่บ้าน (Homemaker Services) และบริการรับเลี้ยงเด็กกลางวัน เป็นต้น ซึ่งจะช่วย

เสริมหน้าที่ของบิดามารดาในด้านอุปการะเลี้ยงดูบุตรให้ดำเนินไปด้วยดีมี
ประสิทธิภาพและต่อเนื่องกันด้วย (Child care functions)

3. บริการทดแทน (Substitute Services) บริการนี้จะจัด
ให้เมื่อเด็กตกอยู่ในสภาพที่เป็นอันตรายอย่างร้ายแรง เพื่อช่วยแก้ปัญหาเด็กที่ขาด
สัมพันธภาพที่ดีกับบิดามารดาเป็นการชั่วคราวหรือถาวร บริการเหล่านี้ได้แก่
บริการบุตรบุญธรรม บริการรับฝากเลี้ยงเด็กตามบ้าน บริการอุปการะเด็กใน
สถานสงเคราะห์ เป็นต้น ครอบครัวทดแทนเหล่านี้จะมีลักษณะคล้าย ๆ กับบ้านที่
แท้จริงของเด็ก (Normal family) โดยเฉพาะบริการ 2 บริการแรก
(บริการบุตรบุญธรรมและการฝากเลี้ยงตามบ้าน) จะมีลักษณะคล้ายบ้านของเด็ก
เพราะมีบิดามารดาทดแทน (Substitute parents) ทำหน้าที่ทดแทนบิดา
มารดาโดยกำเนิดของเด็ก ส่วนในสถานสงเคราะห์นั้นจะมีผู้ปกครองหรือพ่อบ้าน
ที่ทำหน้าที่ในการเลี้ยงดูเด็กแทนพ่อแม่โดยกำเนิดของเด็ก แต่เด็กอยู่กันเป็นกลุ่ม
เช่น กลุ่มอายุอาชญากร กลุ่มเด็กกำพร้า อนุภา เป็นต้น

จากการแบ่งประเภทของบริการสวัสดิการเด็กที่กล่าวมา จะเห็นว่า
เป็นลักษณะการให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการทางกาย จิตใจ อารมณ์
และสังคมแก่เด็ก เพื่อมุ่งที่จะแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือที่มีผลกระทบต่อเด็ก
ให้หมดสิ้นหรือเบาบางลง เป็นการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ที่จะตามมา
และเป็นการฟื้นฟูสมรรถภาพของเด็กให้ดีขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งเป็นการพัฒนาเด็กให้
พร้อมในทุก ๆ ด้านอีกด้วย

*แนวคิดการจัดบริการสวัสดิการเด็ก เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดการศึกษา
ครั้งนี้คือ ประเภทของการจัดบริการสวัสดิการเด็ก ด้านบริการทดแทนเป็นการ
บริการที่จัดให้กับเด็กที่ตกอยู่ในสภาพอันตราย ซึ่งเด็กกลุ่มนี้ก็เป็นเด็กอยู่ในความ
ดูแลของสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท โดยการดำเนินการเน้นการให้บริการทดแทน
ครอบครัวของเด็ก มีจุดประสงค์ในการพัฒนาเด็กเช่นเดียวกัน ในการให้บริการ
ทดแทนนั้นก็จะประกอบไปด้วยการบริการทางด้านปัจจัย 4 และการเลี้ยงดู บริการ
ด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ และการบริการด้านสังคม

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปี พ.ศ. 2534 กองวิชาการ กรมประชาสงเคราะห์ ได้ทำการศึกษาปัญหาและความต้องการของเด็กในสถานสงเคราะห์ กรมประชาสงเคราะห์ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กในสถานสงเคราะห์บ้านเชียงใหม่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความต้องการของเด็กผู้รับการสงเคราะห์ในสถานสงเคราะห์ โดยเฉพาะสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านเชียงใหม่และเพื่อศึกษาถึงลักษณะปัญหาที่เด็กประสบอยู่ กลุ่มตัวอย่างคือเด็กอายุ 10-14 ปี จำนวน 45 คน อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 45 คน รวมเป็น 90 คน และเจ้าหน้าที่อีก 24 คนคือ ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ ผู้ช่วยผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ นักสังคมสงเคราะห์ พ่อบ้านและแม่บ้าน และใช้สถิติอย่างง่ายในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า เด็กในสถานสงเคราะห์ต้องการความรักความอบอุ่น ความเข้าใจและความใกล้ชิด เด็กต้องการได้รับการศึกษาชั้นสูง รวมทั้งต้องการความมั่นคงในชีวิต เด็กในสถานสงเคราะห์มักมีปัญหาด้านความประพฤติ เช่น ดื้อรั้น ก้าวร้าว ขาดความรับผิดชอบ เกียจคร้าน ขาดความกระตือรือร้น ขาดความเป็นระเบียบ เงียบขรึม ลังคโหมย หลบหนี และยังมีปัญหาด้านอารมณ์ และจิตใจ รวมทั้งการเรียนด้วย ในการศึกษาครั้งนี้มีข้อเสนอแนะตั้งแต่การคัดเลือกเด็กเข้าอยู่ในสถานสงเคราะห์ การจัดรูปแบบของสถานสงเคราะห์ การวางตัวของบุคลากรที่ดูแลเด็ก การให้การศึกษาสายสามัญในสถานสงเคราะห์ การฝึกอาชีพทั้งในและนอกสถานสงเคราะห์ การฝึกอาชีพช่างเครื่องยนต์ และช่างตัดผม การเตรียมความพร้อมให้เด็กก่อนพ้นสถานสงเคราะห์ การติดตามผลการช่วยเหลือภายหลังการพ้นการสงเคราะห์แล้ว รวมทั้งการจัดกิจกรรมพิเศษให้เด็กด้วย

ปี พ.ศ. 2534 นิภา ส. ตุมรสุนทร และคณะได้ทำการวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเด็กในสถานสงเคราะห์ก่อนออกสู่สังคมภายนอกศึกษาเฉพาะกรณีสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของเด็กเกี่ยวกับความต้องการและการพัฒนา การศึกษา การฝึก

อาชีพ และกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานสงเคราะห์และเพื่อใช้เป็นแนวทางสร้างหลักสูตร และปรับปรุงกิจกรรมในสถานสงเคราะห์ ซึ่งจะเป็นผลดีในการเตรียมความพร้อมของเด็กก่อนออกสู่สังคมภายนอกต่อไป กลุ่มประชากร คือเด็กหญิงในสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี อายุ 15 ปีขึ้นไป จำนวน 92 คน ผลการวิจัยพบว่า ความยากจนทำให้เด็กเข้ามาอยู่ในสถานสงเคราะห์ สาเหตุการเข้าสถานสงเคราะห์ นอกจากความยากจนแล้วเด็กยังต้องการเรียนหนังสือ เด็กกำลังเรียนในระดับมัธยม ศึกษาสถานสงเคราะห์ของรัฐบาล มีเด็กเพียง 1 ใน 4 ทำการฝึกอาชีพควบคู่ไปกับการเรียนภาคปกติ วิชาชีพที่นิยมฝึกอบรมมากที่สุดคือการตัดเย็บ การทำอาหาร กิจกรรมที่เด็กพอใจมากที่สุดคือ การฟังวิทยุ และทัศนศึกษา ความรู้ต่าง ๆ ที่สถานสงเคราะห์ให้กับเด็กเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกสู่สังคมภายนอก คือ ความรู้เกี่ยวกับการชั่งกรีด และการอยู่ร่วมกับคนหมู่มาก ความรู้ด้านอาชีพนั้นได้รับบ้างเล็กน้อย ส่วนความรู้เกี่ยวกับการเลือกคู่ เด็กตอบว่าไม่ได้รับเลย

เด็กต้องการให้สถานสงเคราะห์มีกิจกรรมเพิ่ม และปรับปรุงกิจกรรมเดิมด้วยคือ การบริหารร่างกาย การกีฬา ทัศนศึกษา ค่ายพักแรม ดนตรี พุทธศาสนาวันอาทิตย์ การฝึกอาชีพ การเรียนพิเศษ ฯลฯ ส่วนบริการพิเศษที่เด็กต้องการก่อนออกจากสถานสงเคราะห์คือ บริการแนะแนวการจัดหางานให้เด็ก การจัดเลี้ยงส่งก่อนออกจากสถานสงเคราะห์ การเตรียมความรู้ก่อนออกรวมทั้งการจัดงานสังสรรค์ระหว่างเด็กที่ออกจากสถานสงเคราะห์ไปแล้ว และเด็กที่อยู่ในสถานสงเคราะห์

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยคือ สถานสงเคราะห์ควรเตรียมความพร้อมเด็กก่อนออกสู่สังคมภายนอก โดยต้องให้ความสำคัญกับการให้ความรู้ด้านจิตวิทยา สังคม กฎหมาย การให้เด็กได้ฝึกอาชีพตามความถนัด ความสามารถ ความสนใจ รวมทั้งหางานและดูแลเด็กในการทำงานในช่วงระยะเวลาที่จำเป็น และการจัดกิจกรรมที่สร้างความเชื่อมั่น และทำให้เด็กมีกำลังใจในการเผชิญชีวิต

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้ง 2 เรื่องที่ผู้ศึกษาวิจัยนำมาอ้างอิง เพื่อสนับสนุนกรอบแนวคิดในด้านความต้องการของเด็กในสถานสงเคราะห์ ซึ่งเด็กในสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท มีความต้องการทางด้านต่าง ๆ เช่น ต้องการความรัก ความอบอุ่น ความต้องการทางการศึกษา และฝึกอาชีพ นอกจากนี้เด็กยังมีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เช่น ทักษะศึกษา เข้าค่ายพักแรม และการกีฬา เป็นต้น

กรอบแนวคิดในการศึกษา

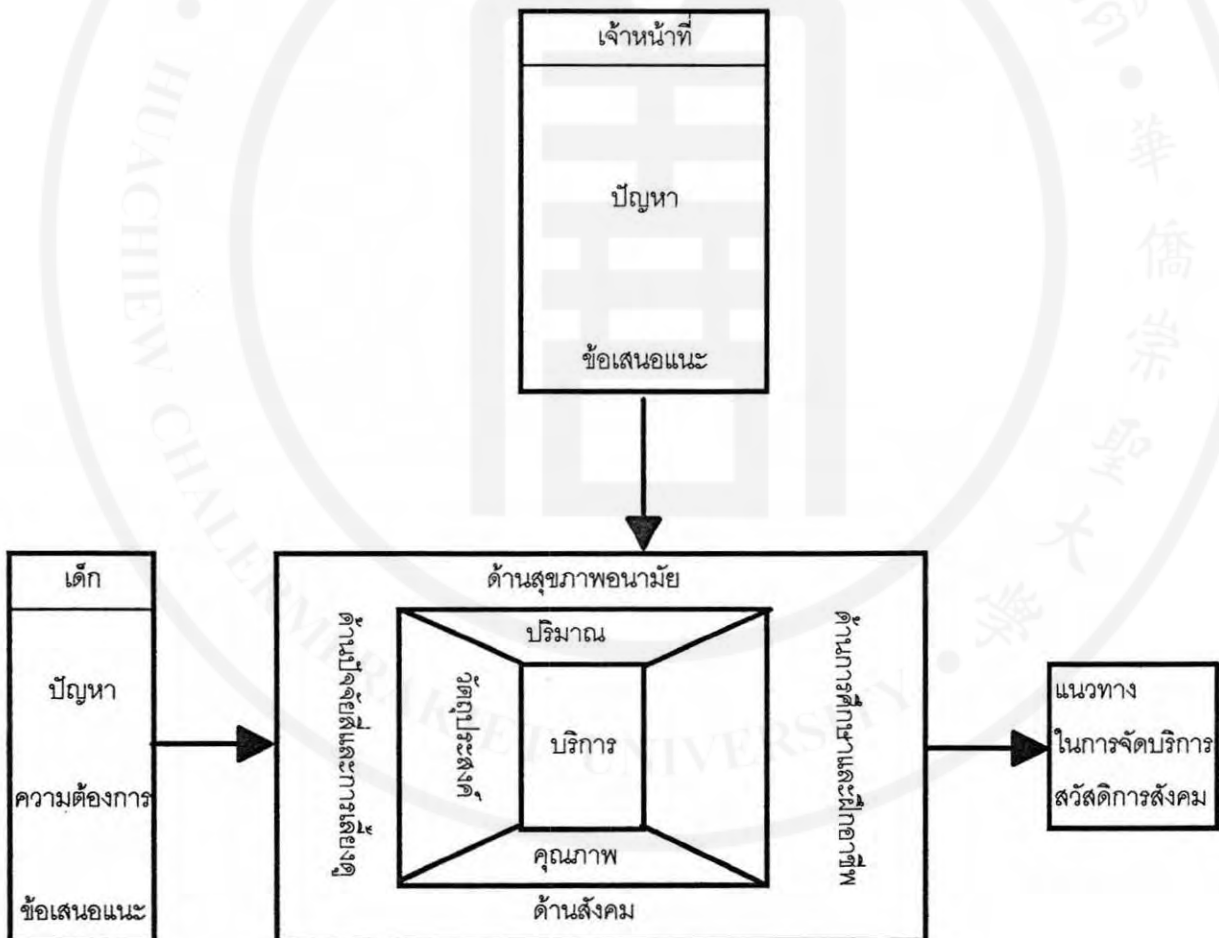
จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังได้กล่าวมาแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท โดยจะทำการศึกษาปัญหาความต้องการ และข้อเสนอแนะของเด็กในฐานะที่เป็นผู้รับบริการ ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะของเจ้าหน้าที่ในฐานะผู้ให้บริการ จะทำการศึกษาบริการ 4 ด้าน คือ บริการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู บริการด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ บริการด้านสุขภาพอนามัย บริการด้านสังคม โดยจะทำการศึกษาบริการทั้ง 4 ด้านใน 3 มิติคือ

1. มิติด้านปริมาณ จะศึกษาว่าบริการที่ให้ทั้ง 4 ด้าน มีเพียงพอหรือไม่
2. มิติด้านคุณภาพ จะศึกษาว่าบริการทั้ง 4 ด้าน มีคุณภาพที่เหมาะสมหรือไม่
3. มิติด้านวัตถุประสงค์ จะศึกษาว่าบริการทั้ง 4 ด้าน เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท หรือไม่ อย่างไร

ผลจากการศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการจัดบริการสวัสดิการสังคมให้แก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ต่อไป

แผนภูมิที่ 1

กรอบแนวคิดในการศึกษา

บทที่ 3

วิธีการศึกษา

การศึกษากาารให้บริการสวัสดิการสังคม แก่เด็กในสถานแรกรับ เด็กหญิง พญาไท เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร (Documentary Research) เพื่อนำมาเป็นพื้นฐานความรู้ในการดำเนินการศึกษา ได้แก่ ประวัติความเป็นมา และการดำเนินงานของสถานแรกรับ แฟ้มประวัติเด็ก หนังสือ วารสาร และรายงานการวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2. ศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) และสัมภาษณ์ (Interview) รวบรวมข้อมูลจากผู้ปฏิบัติงานที่ให้บริการและช่วยเหลือแก่เด็กในสถานแรกรับ และผู้รับบริการคือเด็กในสถานแรกรับ ทุกคน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล โดยได้ทำการทดสอบแบบสอบถาม (pre-test) จากผู้ให้บริการจำนวน 10 คน และผู้รับบริการ จำนวน 15 คน และได้ปรับปรุงแบบสอบถามเพื่อทำการเก็บข้อมูลภาคสนามต่อไป แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล มี 2 ชุด คือ

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่ให้บริการภายในหน่วยงานสถานแรกรับ แบบสอบถามชุดนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับ

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้บริการจำนวน 7 ข้อคือข้อที่ 1-7
2. แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการให้บริการ

สวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จำนวน 4 ข้อคือข้อที่ 8-11

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการ คือด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูจำนวน 5 ข้อคือข้อที่ 12-16 ด้านการศึกษาและการฝึกอาชีพ 12 ข้อ คือข้อที่ 17-28 ด้านสุขภาพอนามัย 13 ข้อคือข้อที่ 29-41 ด้านสังคม 10 ข้อ คือข้อที่ 42-51

สำหรับแบบสอบถามนี้ใช้ Likert Scale ในการวัดความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งชุดที่ 1 และชุดที่ 2 กำหนดคำตอบเป็น 5 ระดับ คือ

ปัญหามากที่สุด/เห็นด้วยมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5 คะแนน

ปัญหามาก/เห็นด้วยมาก มีคะแนนเท่ากับ 4 คะแนน

ปัญหามากกลาง/เห็นด้วย มีคะแนนเท่ากับ 3 คะแนน

ปัญหาน้อย/ไม่เห็นด้วย มีคะแนนเท่ากับ 2 คะแนน

ปัญหาน้อยที่สุด/ไม่เห็นด้วยมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1 คะแนน

โดยช่วงระหว่างขั้น เท่ากับ 0.80 ซึ่งทำให้คะแนนในแต่ละระดับเป็นดังนี้

เห็นด้วยมากที่สุดเท่ากับ 4.20 - 5.00 คะแนน

เห็นด้วยมากเท่ากับ 3.40 - 4.19 คะแนน

เห็นด้วยเท่ากับ 2.60 - 3.39 คะแนน

ไม่เห็นด้วยเท่ากับ 1.80 - 2.59 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งเท่ากับ 1.00 - 1.79 คะแนน

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆเพิ่มเติมเป็นคำถามปลายเปิด คือคำถามข้อที่ 52

ชุดที่ 2 เป็นแบบสอบถามสำหรับสัมภาษณ์เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไท มีเนื้อหาเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของเด็ก

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปจำนวน 6 ข้อคือข้อที่ 1-6

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม ประกอบไปด้วยคำถามด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู จำนวน 10 ข้อคือข้อที่ 7-16 คำถามด้านการศึกษาและฝึกอาชีพจำนวน 9 ข้อคือข้อที่ 17-25 คำถามด้านสุขภาพอนามัยจำนวน 10 ข้อคือข้อที่ 26-35 และคำถามด้านสังคมจำนวน 8 ข้อ คือข้อที่ 36-43

3. แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการในการจัดบริการสวัสดิการสังคมมีจำนวน 7 ข้อคือข้อที่ 44-50

4. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการจัดบริการสวัสดิการสังคมของเด็กในสถานแรกรับเด็กหญิงพญาไทในขณะที่รับการสงเคราะห์เป็นคำถามปลายเปิดคือคำถามข้อที่ 51

วิธีการเก็บข้อมูล

ผู้ศึกษา ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับประชากรเป้าหมาย

2 กลุ่มคือ

1. ผู้ปฏิบัติงานที่ให้บริการและช่วยเหลือเด็ก ในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จำนวน 34 คน ประกอบไปด้วย ผู้ปกครองสถานสงเคราะห์ หัวหน้าฝ่ายสวัสดิการสงเคราะห์ หัวหน้าฝ่ายบริหาร นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาล ครู พี่เลี้ยง และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่เด็กทุกคน
2. ผู้รับบริการหรือเด็กหญิงในความอุปการะของสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จำนวน 64 คน ซึ่งเข้ารับการสงเคราะห์ตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยใช้สถิติดังนี้คือ

1. ข้อมูลทั่วไปทั้งของผู้ให้บริการสวัสดิการและผู้รับบริการสวัสดิการ รวมทั้งข้อมูลปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคมและความต้องการ ในการจัดสวัสดิการของผู้รับบริการใช้อัตราส่วนร้อยละ ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้ให้บริการ และข้อมูลปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการในทัศนะของผู้รับบริการใช้ค่าเฉลี่ยจากคะแนนแต่ละช่วงในการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4

ผลการศึกษาข้อมูล

การเสนอผลการศึกษาคือจะเสนอข้อมูลตามลำดับของแบบสอบถามแต่ละชุด โดยตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ให้บริการประกอบไปด้วย ข้อมูลทั่วไป ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการ และข้อเสนอแนะของผู้ให้บริการในการจัดสวัสดิการสำหรับเด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้รับบริการคือเด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ประกอบไปด้วยข้อมูลทั่วไป ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการ และความต้องการในการจัดสวัสดิการ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ

ผลการศึกษานำเสนอเป็นตารางประกอบการวิเคราะห์เชิงพรรณนา โดยการเรียงลำดับความสำคัญของคำตอบ คำตอบที่มีความสำคัญมากที่สุดจะจัดให้อยู่ในอันดับ 1 และเรียงลำดับตามความสำคัญของคำตอบที่ 2,3 ตามลำดับ

ชุดที่ 1 ความคิดเห็นของผู้ให้บริการ

1. ข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนแบบสอบถาม 34 ฉบับพบว่า ผู้ให้บริการเป็นเพศหญิงมากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 88.2 เป็นเพศชาย 4 คน คิดเป็นร้อยละ 11.8 ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ระหว่าง 41-45 ปี ร้อยละ 29.4 รองลงมาคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 46-56 ปี ร้อยละ 26.5 ผู้ที่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี ร้อยละ 23.5 อายุระหว่าง 27-35 ปี ร้อยละ 20.6 โดยมีอายุเฉลี่ย 44 ปี

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่คือ ระดับมัธยมปลายร้อยละ 35.3 รองลงมาคือปริญญาตรีร้อยละ 20.6 ประถมต้นร้อยละ 8.8 มัธยมต้นร้อยละ 8.8 อนุปริญญาร้อยละ 14.7 ประถมปลายร้อยละ 8.8 อื่นๆร้อยละ 2.8

สถานภาพสมรสส่วนใหญ่คือ สมรส ร้อยละ 55.9 รองลงมาคือ เป็นโสด ร้อยละ 26.4 หม้าย ร้อยละ 11.8 หย่าร้าง ร้อยละ 5.9

ตำแหน่งหน้าที่ส่วนใหญ่คือพี่เลี้ยงเด็ก ร้อยละ 29.4 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ร้อยละ 17.6 ครูฝึกอาชีพ ร้อยละ 14.9 หัวหน้าฝ่าย ร้อยละ 5.9 นักสังคมสงเคราะห์ ร้อยละ 5.9 ครูสายสามัญ ร้อยละ 5.9 พยาบาล ร้อยละ 2.9 พยาบาล ร้อยละ 2.8 และร้อยละ 17.6 มิได้ระบุตำแหน่งหน้าที่

ระยะเวลาทำงานส่วนใหญ่มีอายุการทำงานระหว่าง 16 - 20 ปี ร้อยละ 29.4 รองลงมาคือระยะเวลา 1 - 5 ปี ร้อยละ 23.5 ระยะเวลา 6-10 ปี ร้อยละ 20.6 ระยะเวลา 21 - 25 ปี ร้อยละ 5.8 ระยะเวลา 26 ปี ร้อยละ 14.9

สาเหตุที่มาทำงานส่วนใหญ่ได้รับคำสั่งจากราชการ ร้อยละ 64.7 รองลงมาคือต้องการช่วยเหลือเด็ก ร้อยละ 20.6 ใกล้เคียงบ้านเดินทางสะดวก ร้อยละ 8.8 และได้มีโอกาสใช้ความรู้ ร้อยละ 5.9 (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ให้บริการ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
หญิง	30	88.2
ชาย	4	11.8
รวม	34	100.0
อายุ		
27 - 35 ปี	7	20.6
36 - 40 ปี	8	23.5
41 - 45 ปี	10	29.4
46 - 56 ปี	9	26.5
รวม	34	100.0
อายุเฉลี่ย = 44 ปี		
ระดับการศึกษา		
ประถมต้น	3	8.8
ประถมปลาย	3	8.8
มัธยมต้น	3	8.8
มัธยมปลาย	12	35.3
อนุปริญญา	5	14.7
ปริญญาตรี	7	20.6
อื่น ๆ ระบุ	1	2.8
รวม	34	100.0

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพสมรส		
โสด	9	26.4
สมรส	19	55.9
หม้าย	4	11.8
หย่าร้าง	2	5.9
รวม	34	100.0
ตำแหน่งหน้าที่		
หัวหน้าฝ่าย	2	5.9
นักสังคมสงเคราะห์	2	5.9
พยาบาล	1	2.8
ครูสายสามัญ	2	5.9
ครูฝึกอาชีพ	5	14.9
พี่เลี้ยงเด็ก	10	29.4
เจ้าหน้าที่ประจำสงเคราะห์ 6		17.6
อื่นๆ	6	17.6
รวม	34	100.0
ระยะเวลาทำงาน		
1 - 5 ปี	8	23.5
6 - 10 ปี	7	20.6
11 - 15 ปี	2	5.8
16 - 20 ปี	10	29.4
21 - 25 ปี	2	5.8
26 ปีขึ้นไป	5	14.9
รวม	34	100.0

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุที่มาทำงาน		
ได้รับคำสั่งจากราชการ	22	64.7
ต้องการช่วยเหลือเด็ก	7	20.6
ได้มีโอกาสใช้ความรู้	2	5.9
ทำชั่วคราวไปก่อน	-	-
ใกล้บ้านเดินทางสะดวก	3	8.8
อื่นๆระบุ	-	-
รวม	34	100.0

2. ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม

2.1 ปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีความเห็นว่ายังไม่
มีคุณภาพ ร้อยละ 35.4 รองลงมาคือ เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านคุณภาพและวัตถุ
ประสงค์หลัก ร้อยละ 29.4 ที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ
20.6 ที่เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ ร้อยละ 8.8 ที่เป็นปัญหา
ทั้งปริมาณและวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 2.9 และที่เห็นว่ายังมีปริมาณไม่เพียงพอ
ร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

แสดงข้อมูลปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ยังมีปริมาณไม่เพียงพอ	1	2.9
ยังไม่มีคุณภาพ	12	35.4
ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก	7	20.6
เป็นปัญหาทั้งข้อ 1.1 และ 1.2	3	8.8
เป็นปัญหาทั้งข้อ 1.2 และ 1.3	10	29.4
เป็นปัญหาทั้งข้อ 1.1 และ 1.3	1	2.9
รวม	34	100.0

2.2 ปัญหาด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีคุณภาพ และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 41.3 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ที่ไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 17.6 ที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ร้อยละ 14.7 ส่วนที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 14.7 ส่วนที่เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 8.8 และที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอและไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

แสดงข้อมูลปัญหาด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
2.1 เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	5	14.7
2.2 เจ้าหน้าที่ไม่มีคุณภาพ	6	17.6
2.3 ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก	5	14.7
2.4 เป็นปัญหาทั้งข้อ 2.1 และ 2.2	1	2.9
2.5 เป็นปัญหาทั้งข้อ 2.2 และ 2.3	14	41.3
2.6 เป็นปัญหาทั้งข้อ 2.1 และ 2.3	3	8.8
รวม	34	100.0

2.3 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย

ด้านสุขภาพอนามัยของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านพยาบาลไม่เพียงพอและไม่มีคุณภาพร้อยละ 20.6 และที่เห็นว่าไม่เป็นปัญหามีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 20.6 ส่วนที่เห็นว่าพยาบาลไม่เพียงพอมีร้อยละ 17.7 ด้านพยาบาลไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 14.7 ส่วนที่เห็นว่า เป็นปัญหาทั้งด้านปริมาณคุณภาพและวัตถุประสงค์หลักมี ร้อยละ 14.7 ที่เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านปริมาณและวัตถุประสงค์หลักมี ร้อยละ 5.9 เป็นปัญหาทั้งด้านคุณภาพและวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 2.9 ความเห็นอื่น ๆ ร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

แสดงข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพอนามัย

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
3.1 พยาบาลไม่เพียงพอ	6	17.7
3.2 พยาบาลไม่มีคุณภาพ	5	14.7
3.3 ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก	-	-
3.4 เป็นปัญหาทั้งข้อ 3.1 และ 3.2	7	20.6
3.5 เป็นปัญหาทั้งข้อ 3.2 และ 3.3	1	2.9
3.6 เป็นปัญหาทั้งข้อ 3.1 และ 3.3	2	5.9
3.7 เป็นปัญหาทั้งข้อ 3.1, 3.2 และ 3.3	5	14.7
3.8 อื่นๆ	1	2.9
3.9 ไม่เป็นปัญหา	7	20.6
รวม	34	100.0

2.4 ปัญหาด้านสังคม

ด้านสังคมผู้ให้บริการส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพ ร้อยละ 29.4 รองลงมาคือเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ ร้อยละ 20.6 ส่วนที่เห็นว่าไม่เป็นปัญหา ร้อยละ 17.6 ส่วนที่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 11.8 ที่เห็นว่าเป็นปัญหาทั้งด้านปริมาณ คุณภาพและวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 11.8 ความเห็นอื่น ๆ ร้อยละ 5.9 และส่วนที่เห็นว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 2.9 (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6

แสดงข้อมูลปัญหาด้านสังคม

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
4.1 เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	7	20.6
4.2 เจ้าหน้าที่ไม่มีคุณภาพ	4	11.8
4.3 ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก	1	2.9
4.4 เป็นปัญหาทั้งข้อ 4.1 และ 4.2	10	29.4
4.5 เป็นปัญหาทั้งข้อ 4.2 และ 4.3	-	-
4.6 เป็นปัญหาทั้งข้อ 4.1 และ 4.3	-	-
4.7 เป็นปัญหาทั้งข้อ 4.1, 4.2 และ 4.3	4	11.8
4.8 อื่นๆ	2	5.9
4.9 ไม่เป็นปัญหา	6	17.6
รวม	34	100.0

3. ข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้ให้บริการ

3.1 ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

เรื่องการเพิ่มปริมาณและคุณภาพอาหาร ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 44.1 รองลงมาคือเห็นด้วย ร้อยละ 29.4 ส่วนที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 20.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.735 ซึ่งอยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการปรับปรุงที่อยู่อาศัย ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 35.3 ส่วนที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 8.8 ส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 5.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.676 ซึ่งอยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเพิ่มจำนวนผู้ดูแลเด็ก ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 58.8 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 20.6 ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 8.8 ส่วนที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 8.8 และที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.353 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเพิ่มปริมาณและคุณภาพอาหาร ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 23.5 ส่วนที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดมีร้อยละ 14.7 และที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุดมี ร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.382 อยู่ในช่วงเห็นด้วย

เรื่องการเพิ่มปริมาณเครื่องนุ่งห่มส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 44.1 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 20.6 ส่วนที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 17.6 กลุ่มตัวอย่างมีความไม่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.353 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะการจัดการบริการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เพิ่มปริมาณและคุณภาพอาหาร	-	20.6	29.4	5.9	44.1	3.735
เพิ่มปริมาณเครื่องนุ่งห่ม	-	8.8	50.0	5.9	35.3	3.676
เพิ่มปริมาณสิ่งของจำเป็น	-	2.9	8.8	58.8	8.8	3.353
ปรับปรุงที่พักอาศัย	2.9	8.8	50.0	23.5	14.7	3.382
เพิ่มจำนวนผู้ดูแลเด็ก	2.9	14.7	44.1	20.6	17.6	3.353

3.2 ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

3.2.1 ด้านหลักสูตรการศึกษา

เรื่องการเรียนรู้ตามหลักสูตรสามัญแบบชั่วคราวส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ

47.1 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 29.4 ส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 17.6 และที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 5.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.706 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระยะสั้น

ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 52.9 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 29.4 ส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 14.7 ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการด้านนี้เฉลี่ย 3.706 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระยะยาว ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 23.5 ส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 17.6 และที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 11.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.647 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเรียนวิชาชีพส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 47.1 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 29.4 ส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 14.7 และที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 8.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.647 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเรียนวิชาชีพใหม่ ๆ เห็นด้วยและไม่เห็นด้วยในอัตราที่เท่ากัน คือร้อยละ 35.3 เช่นกัน ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุดมีร้อยละ 23.5 และที่เห็นด้วยมากมีร้อยละ 5.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.176 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะ ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพของผู้ให้บริการ
ด้านหลักสูตรการศึกษา

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เรียนตามหลักสูตรสามัญ แบบชั่วคราว	-	5.9	47.1	17.6	29.4	3.706
เรียนตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนระยะสั้น	-	2.9	52.9	14.7	29.4	3.706
เรียนตามหลักสูตรการศึกษา นอกโรงเรียนระยะยาว	-	11.8	47.1	17.6	23.5	3.529
เรียนวิชาชีพ	-	8.8	47.1	14.7	29.4	3.647
เรียนวิชาชีพใหม่ๆ เช่น คอมพิวเตอร์	-	35.3	35.3	5.9	23.5	3.176

3.2.2 จุดเน้นในการศึกษา

เรื่องการรับรู้เกณฑ์ระเบียบมารยาทสังคม วินัยในสังคมของ
ผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ ส่วนที่
เห็นด้วย ร้อยละ 38.2 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 14.7 และผู้ที่ไม่
เห็นด้วยอย่างยังมี ร้อยละ 5.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ย
ความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.853 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเรียนรู้การปรับตัวและความสัมพันธ์กับผู้อื่น ส่วนใหญ่
เห็นด้วย ร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 35.3
ส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 14.7 และที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 11.8 เมื่อ
รวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย
3.735 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องเรียนรู้ความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ส่วนใหญ่เห็นด้วย
มากที่สุด ร้อยละ 55.9 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วย ร้อยละ 26.5 และ
ผู้เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 17.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น
เห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.294 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเรียนรู้ประสบการณ์ ทักษะและความคิดสร้างสรรค์
เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือกลุ่มที่เห็นด้วย ร้อยละ 29.4
ส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 20.6 และที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 2.9 เมื่อรวม
คะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย
4.118 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมากที่สุด (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะจุดเน้นในการศึกษาของผู้ให้บริการ

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
เรียนรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบ มารยาท วินัยในสังคม	5.9	-	38.2	14.7	41.2	3.853
เรียนรู้การปรับตัวและความ สัมพันธ์กับผู้อื่น	-	11.8	38.2	14.7	35.3	3.735
เรียนรู้ความรับผิดชอบและ บทบาทหน้าที่	-	-	26.5	17.6	55.9	4.294
เรียนรู้ประสบการณ์ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์	-	2.9	29.4	20.6	47.1	4.118

3.2.3 วิธีการจัดการศึกษา

เรื่องการจัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษจากภายนอกมาช่วยสอน ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 เท่ากับผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.206 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมากที่สุด

เรื่องจัดให้มีการศึกษาดูงานภายนอกสถานที่บ้างเป็นครั้งคราว ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 35.3 เท่ากับผู้ที่ไม่เห็นด้วย ร้อยละ 35.3 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 29.4 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.000 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการจัดให้เด็กได้ฝึกงานกับหน่วยงานภายนอกตามความเหมาะสม ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 41.2 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 29.4 ผู้ที่เห็นด้วยมากร้อยละ 23.5 ผู้ที่ไม่เห็นด้วยร้อยละ 2.9 และที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งมีร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.735 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะด้านวิธีการจัดการศึกษาของผู้ให้บริการ

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
จัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษจากภายนอกมาช่วยสอน	-	-	26.5	26.5	47.1	4.206
จัดให้มีการศึกษาดูงานภายนอกสถานที่บ้างเป็นครั้งคราว	-	-	35.3	29.4	35.3	4.000
จัดให้เด็กได้ฝึกงานกับหน่วยงานภายนอกตามความเหมาะสม	2.9	2.9	41.2	23.5	29.4	3.735

3.3 ด้านสุขภาพอนามัย

เรื่องการจัดให้มีการตรวจสุขภาพสม่ำเสมอทุกๆ 3 เดือน ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 44.1 รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 35.3 ส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 20.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.912 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องจัดให้มีแพทย์โรคเด็กประจำ ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ

52.9 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 26.5 ส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 14.7 ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 5.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.618 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องจัดให้มีจิตแพทย์ประจำ ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 55.9

รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 29.4 ผู้ที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 11.8 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.676 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาจิตใจเด็กส่วนใหญ่เห็นด้วย

ร้อยละ 52.9 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 35.3 และผู้ที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 11.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.824 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องนำเด็กที่มีปัญหาสุขภาพไปรักษาที่โรงพยาบาล ส่วนใหญ่เห็นด้วย

มากที่สุด ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือส่วนที่เห็นด้วย ร้อยละ 38.2 และผู้ที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 20.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.029 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมากที่สุด

เรื่องส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกาย ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 50.0

รองลงมาคือ ส่วนที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 และส่วนที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 23.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.735 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องส่งเสริมให้เด็กรักษาความสะอาด ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ

41.2 รองลงมาคือ กลุ่มที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 29.4 เท่ากับกลุ่มที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 29.4 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.882 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องส่งเสริมด้านโภชนาการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ 38.2 เท่ากับผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 23.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.000 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และสร้างสุขนิสัยที่ดี ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 35.3 และผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.029 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 44.1 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 29.4 และผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.147 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องให้ความรู้ในการป้องกันโรคอันตรายเช่นเอดส์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 47.1 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 32.4 ส่วนผู้ที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 20.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.147 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 38.2 ผู้ที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 11.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.882 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องให้ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 29.4 ส่วนผู้ที่เห็นด้วยมากมีร้อยละ 20.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.206 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมากที่สุด

(ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะด้านสุขภาพอนามัยของผู้ให้บริการ

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	
ตรวจสอบสุขภาพสม่ำเสมอ 3 ครั้ง/เดือน	-	-	44.1	20.6	35.3	3.912
จัดให้มีแพทย์โรคเด็กประจำ	-	5.9	52.9	14.7	26.5	3.618
จัดให้มีจิตแพทย์ประจำ	-	2.9	55.9	11.8	29.4	3.676
จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา จิตใจเด็ก	-	-	52.9	11.8	35.3	3.824
นำเด็กที่มีปัญหาสุขภาพไป รักษาที่โรงพยาบาล	-	-	38.2	20.6	41.2	4.029
ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกาย	-	-	50.0	26.5	23.5	3.735
ส่งเสริมให้เด็กรักษาความสะอาด	-	-	41.2	29.4	29.4	3.882
ส่งเสริมด้านโภชนาการ	-	-	38.2	23.5	38.2	4.000
ฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่และสร้างนิสัยที่ดี	-	-	35.3	26.5	38.2	4.029
ให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์	-	-	29.4	26.5	44.1	4.147
ให้ความรู้ในการป้องกัน โรคอันตรายเช่น เอชไอวี	-	-	32.4	20.6	47.1	4.147
เชิญวิทยากรภายนอกมา ให้ความรู้เป็นครั้งคราว	-	-	50.0	11.8	38.2	3.882
ให้ความรู้เรื่องการป้องกัน ยาเสพติด	-	-	29.4	20.6	50.0	4.206

3.4 ด้านการจัดสวัสดิการสังคม

3.4.1 ด้านประเภทกิจกรรม

เรื่องควรรจัดแข่งชันกีฬากับหน่วยงานอื่น ส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก

ร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 32.4 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 32.4 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.000 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องควรรจัดให้มีทัศนศึกษานอกสถานที่อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง

ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมี ร้อยละ 32.4 และผู้ที่ไม่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.088 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องควรรจัดให้มีการละเล่นและการแสดงต่าง ๆ ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 26.5 เท่ากับผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 ผู้ที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 5.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.735 อยู่ใน ช่วงเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะด้านประเภทกิจกรรมด้านผู้ให้บริการ

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด	ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
ควรจัดแข่งขันกีฬากับหน่วยงานอื่น	-	-	32.4	35.3	32.4	4.000
ควรจัดให้มีทัศนศึกษาออกสถานที่อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง	-	-	32.4	26.5	41.2	4.088
ควรจัดให้มีการละเล่นและการแสดงต่าง ๆ	-	5.9	41.2	26.5	26.5	3.735

3.4.2 ด้านวิธีการจัดกิจกรรม

เรื่องการจัดกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกันบ่อย ๆ ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ

41.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 32.4 ผู้ที่เห็นด้วยมากมี ร้อยละ 20.6 ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยมี ร้อยละ 2.9 เท่ากับผู้ที่ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 2.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.765

เรื่องการจัดกิจกรรมที่เข้าใจง่ายไม่ยุ่งยาก ส่วนใหญ่เห็นด้วยร้อยละ

47.1 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 29.4 และผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุดมี ร้อยละ 23.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.765 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสนุกสนาน ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 44.1 รองลงมาคือผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 32.4 และผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 23.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.882 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดการปรับตัวและมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ส่วนใหญ่เห็นด้วย ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุดร้อยละ 32.4 ผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.912 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการจัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์ ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 35.3 และผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.029 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการจัดกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและความคิดริเริ่ม ส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 32.4 และผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 29.4 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.029 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก

เรื่องการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมอันดีงามของผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่เห็นด้วยมากที่สุด ร้อยละ 38.2 รองลงมาคือ ผู้ที่เห็นด้วยมาก ร้อยละ 35.3 และผู้ที่เห็นด้วย ร้อยละ 26.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ให้บริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 4.118 อยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13

แสดงข้อมูลข้อเสนอแนะในด้านวิธีการจัดกิจกรรม
ด้านสังคมของผู้ให้บริการ

เนื้อหา	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด	ไม่เห็น ด้วย	เห็นด้วย มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย	
จัดกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกันบ่อย ๆ	2.9	2.9	41.2	20.6	32.4	3.765
จัดกิจกรรมที่เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยาก	-	-	47.1	29.4	23.5	3.765
จัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความ สนุกสนาน	-	-	44.1	23.5	32.4	3.882
จัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดการ ปรับตัวและมีสัมพันธภาพที่ดี กับเพื่อน	-	-	41.2	26.5	32.4	3.912
จัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการ ด้านจิตใจและอารมณ์	-	-	35.3	26.5	38.2	4.029
จัดกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูนความ รู้ ทักษะและความคิดริเริ่ม	-	-	29.4	38.2	32.4	4.029
จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรม และศีลธรรมอันดีงาม	-	-	26.5	35.3	38.2	4.118

ชุดที่ 2. ความคิดเห็นของผู้รับบริการ

1. ข้อมูลทั่วไป

จากจำนวนแบบสอบถาม 64 ฉบับพบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่อายุ 11-14 ปี ร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ อายุ 15-18 ปี ร้อยละ 37.5 และ อายุ 6-10 ปี ร้อยละ 15.6 ระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังเรียน ร้อยละ 48.4 รองลงมาคือ กลุ่มที่จบการศึกษาแล้ว ร้อยละ 37.5 และผู้ที่ไม่เคยเรียน ร้อยละ 9.4 ระดับการศึกษาอื่น ๆ ร้อยละ 4.7

ระยะเวลาที่อยู่ในสถานแรกรับส่วนใหญ่อยู่ 1 เดือน ร้อยละ 26.7 รองลงมาคือ ผู้ที่อยู่มา 2 เดือน ร้อยละ 21.9 ผู้ที่อยู่ 3 เดือน ร้อยละ 17.2 ผู้ที่อยู่ 4 เดือน ร้อยละ 12.6 ผู้ที่อยู่ 5 เดือน ร้อยละ 6.3 ผู้ที่อยู่ 6 เดือน ร้อยละ 6.3 ผู้ที่อยู่ 7 เดือน ร้อยละ 4.7 เท่ากับผู้ที่อยู่ 8 เดือน ร้อยละ 4.7

สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์ ส่วนใหญ่มีปัญหาความประพฤติ ร้อยละ 68.8 รองลงมาคือ ครอบครัวแตกแยก ร้อยละ 17.2 เพราะปัญหาอื่น ๆ ร้อยละ 3.00 ผู้เร่ร่อนขอทานพลัดหลง ร้อยละ 6.3 และเพราะขาดผู้อุปการะ ร้อยละ 4.7

ผู้นำส่งเข้าส่วนใหญ่ถูกส่งมาโดยผู้ปกครองฝาก ร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ ประชาสงเคราะห์จังหวัด ร้อยละ 17.2 กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ร้อยละ 14.1 สถานสงเคราะห์ ร้อยละ 14.0 สถานีตำรวจนครบาล ร้อยละ 10.9 กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน ร้อยละ 9.4

ขณะที่อยู่มีผู้มาเยี่ยมบ้างหรือไม่ส่วนใหญ่ไม่มีใครมาเยี่ยม ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ มีบิดามารดามา ร้อยละ 26.6 มีผู้ปกครองและผู้อุปการะมา 21.9 มีพี่น้องมา ร้อยละ 4.7 มีเพื่อนมา ร้อยละ 4.7 มีญาติมาร้อยละ 3.0 (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14

แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
6-10 ปี	10	15.6
11-14 ปี	30	46.9
15-18 ปี	24	37.5
รวม	64	100.0
ระดับการศึกษา		
1. ไม่เคยเรียน	6	9.4
2. กำลังเรียนชั้นมัธยม	31	48.4
3. จบการศึกษาชั้นประถม	24	37.5
4. อื่นๆระบุ	3	4.7
รวม	64	100.0

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ

ระยะเวลาที่อยู่ในสถานแรกรับ	จำนวน	ร้อยละ
ระยะเวลาที่อยู่		
1 เดือน	17	26.7
2 เดือน	14	21.9
3 เดือน	11	17.2
4 เดือน	8	12.6
5 เดือน	4	6.3
6 เดือน	4	6.3
7 เดือน	3	4.7
8 เดือน	3	4.7
รวม	64	100.0
สาเหตุที่เข้ารับบริการสงเคราะห์		
ขาดผู้อุปการะ	3	4.7
เร่ร่อน, ขอดาน, พลัดหลง	4	6.3
มีปัญหาความประพฤติ	44	68.8
ครอบครัวแตกแยก	11	17.2
อื่น ๆ	2	3.0
รวม	64	100.0

ตารางที่ 14 (ต่อ)

แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้รับบริการ

เนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ผู้นำส่งเข้า		
กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก	9	14.1
กองกำกับการสวัสดิภาพเด็ก และเยาวชน	6	9.4
ประชาสัมพันธ์จังหวัด	11	17.2
สถานสงเคราะห์	9	14.0
สถานีตำรวจนครบาล	7	10.9
ผู้ปกครองฝาก	22	34.4
รวม	64	100.0
ผู้มาเยี่ยมชมขณะอยู่สถานแรกรับ		
มีบิดามารดา	17	26.6
มีพี่น้อง	3	4.7
มีญาติ	2	3.0
มีผู้ปกครองและผู้อุปการะ	14	21.9
มีผู้อื่น	3	4.7
ไม่มีใครมาเยี่ยม	25	39.1
รวม	64	100.0

2. ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม

2.1 ปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

ปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อในเรื่องความพอเพียงของอาหารและน้ำดื่ม คุณภาพอาหารและน้ำดื่ม ความพอเพียงของเสื้อผ้าคุณภาพของเสื้อผ้า ความพอเพียงของเครื่องใช้ คุณภาพของเครื่องใช้ สภาพที่อยู่อาศัยคับแคบ ที่อาศัยถูกสุขลักษณะ ความพอเพียงของผู้ดูแลและความรู้ความสามารถของผู้ดูแล ผลการศึกษามีดังนี้

เรื่องความพอเพียงของอาหารและน้ำดื่ม ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 43.8 รองลงมาคือ ผู้ที่อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 39.1 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 10.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.547 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก

เรื่องคุณภาพของอาหารและน้ำดื่มผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 32.8 และระดับปัญหาน้อย ร้อยละ 14.1 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.344 อยู่ในช่วงระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องความพอเพียงของเสื้อผ้าผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 28.1 และระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 25.0 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.094 อยู่ในช่วงระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องคุณภาพของเสื้อผ้าผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 62.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 20.3 และระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 6.3 เท่ากับอยู่ในระดับปัญหาน้อย ร้อยละ 6.3 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.172 อยู่ในช่วงระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องความพอใจเพียงของเครื่องใช้ผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 21.9 และอยู่ในระดับปัญหาน้อย ร้อยละ 15.6 เมื่อรวมคะแนนแล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.313 อยู่ในช่วง ระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องคุณภาพของเครื่องใช้ผู้รับบริการ ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับ ปัญหาปานกลาง ร้อยละ 57.8 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 18.8 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 14.1 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.359 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก

เรื่องสภาพที่อยู่อาศัยคับแคบ ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ใน ระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 20.3 และอยู่ในระดับปัญหาน้อย ร้อยละ 17.2 เมื่อรวมคะแนนแล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.156 อยู่ในช่วง ระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องสภาพที่อยู่อาศัยถูกสุขลักษณะ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่า อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 34.4 และอยู่ในระดับปัญหาน้อยมีร้อยละ 12.5 เมื่อรวมคะแนนแล้ว พบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.375 อยู่ในช่วง ระดับปัญหามาก

เรื่องความพอใจเพียงของจำนวนผู้ดูแล ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาอยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหา ปานกลาง ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุดมีร้อยละ 17.2 เมื่อ รวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการนี้มีความเห็นด้านนี้ เฉลี่ย 3.453 อยู่ในระดับปัญหามาก

เรื่องความรู้ความสามารถในการดูแล ผู้รับบริการส่วนใหญ่
เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหากลาง ร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหา
มาก ร้อยละ 32.8 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุดมีร้อยละ 15.6 เมื่อรวม
คะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการมีความเห็นในด้านนี้เฉลี่ย
3.422 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15
แสดงข้อมูลปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม
ด้านปัจจัยสี่ และการเลี้ยงดูของผู้รับบริการ

เนื้อหา	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	ค่าเฉลี่ย
ความพอเพียงของอาหาร และน้ำดื่ม	-	6.3	43.8	39.1	10.9	3.547
คุณภาพของอาหารและน้ำดื่ม	3.1	14.1	39.1	32.8	10.9	3.344
ความพอเพียงของเสื้อผ้า	3.1	25.0	37.5	28.1	6.3	3.094
คุณภาพของเสื้อผ้า	4.7	6.3	62.5	20.3	6.3	3.172
ความพอเพียงของเครื่องใช้	1.6	15.6	46.9	21.9	14.1	3.313
คุณภาพของเครื่องใช้	1.6	7.8	57.8	18.8	14.1	3.359
สภาพที่อยู่อาศัยคับแคบ	3.1	17.2	50.0	20.3	9.4	3.156
สภาพที่อยู่อาศัยถูกสุขลักษณะ	3.1	12.5	39.1	34.4	10.9	3.375
ความพอเพียงของจำนวน ผู้ดูแล	6.3	12.5	28.1	35.9	17.2	3.453
ความรู้ความสามารถในการดูแล	6.3	9.4	35.9	32.8	15.6	3.422

2.2 ปัญหาด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ

ปัญหาด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพประกอบด้วยข้อคำถาม 9 ข้อ ในเรื่องความพอเพียงของครู ความรู้ความสามารถในการสอน การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนสมัยใหม่ การเปิดโอกาสให้ฝึกงานหน่วยงานภายนอก เปิดโอกาสให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ การได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบ วินัยและมารยาทในสังคม การได้เรียนรู้การปรับตัวและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น การได้เรียนรู้ความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ของตนเองและการได้เรียนรู้ประสบการณ์ ผลการศึกษาเป็นดังนี้

เรื่องความพอใจเพียงของครู ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 29.7 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุดมี ร้อยละ 25.0 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.703 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องความรู้ความสามารถในการสอน ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 42.2 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 39.1 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุดมีร้อยละ 14.1 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.641 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก

เรื่องการใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนสมัยใหม่ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 40.6 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับปัญหาปานกลางมีร้อยละ 18.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.219 อยู่ในช่วงระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องการเปิดโอกาสให้ฝึกงานหน่วยงานภายนอก ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าในระดับปัญหามาก ร้อยละ 32.8 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหาน้อย ร้อยละ 26.6 และอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.031 อยู่ในช่วงระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องการเปิดโอกาสให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 23.4 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 20.3 เท่ากับอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 20.3 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.141 อยู่ในช่วงระดับปัญหาปานกลาง

เรื่องการได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ระเบียบ วินัยและมารยาทในสังคม ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 42.2 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหาปานกลางมีร้อยละ 39.1 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุดมีร้อยละ 12.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.594 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก

เรื่องการได้เรียนรู้การปรับตัวและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น ผู้รับบริการส่วนใหญ่อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 31.3 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 17.2 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.516 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก

เรื่องการได้เรียนรู้ความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ของตนเอง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 18.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.469 อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก

เรื่องการได้เรียนรู้ประสบการณ์ทักษะและความคิดสร้างสรรค์ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง ร้อยละ 42.2 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 35.9 และอยู่ในระดับปัญหามากที่สุด ร้อยละ 12.5 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.484 อยู่ในช่วงอยู่ในระดับปัญหามาก (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16

แสดงข้อมูลปัญหาด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพของผู้รับบริการ

เนื้อหา	ระดับปัญหา					ค่าเฉลี่ย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ความพอเพียงของครู	1.6	6.3	37.5	29.7	25.0	3.703
ความรู้ความสามารถในการสอน	1.6	3.1	39.1	42.2	14.1	3.641
การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอนสมัยใหม่	3.1	18.8	40.6	28.1	9.4	3.219
การเปิดโอกาสให้ฝึกงานหน่วยงานภายนอก	12.5	26.6	17.2	32.8	10.9	3.031
เปิดโอกาสให้ศึกษาดูงานนอกสถานที่	17.2	18.8	20.3	20.3	23.4	3.141
การได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ระเบียบวินัยและมารยาทในสังคม	1.6	4.7	39.1	42.2	12.5	3.594
การได้เรียนรู้การปรับตัวและการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น	-	14.1	37.5	31.3	17.2	3.516
การได้เรียนรู้ความรับผิดชอบและบทบาทหน้าที่ของตนเอง	3.1	12.5	37.5	28.1	18.8	3.469
การได้เรียนรู้ประสบการณ์ทักษะและความคิดสร้างสรรค์	3.1	6.3	42.2	35.9	12.5	3.484

2.3 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย

ปัญหาด้านสุขภาพอนามัยประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อในเรื่องต่อไปนี้
 1. ความพอใจเพียงของพยาบาล
 2. ความรู้ของพยาบาล
 3. ความสม่ำเสมอของการตรวจสุขภาพจากพยาบาล
 4. ความสม่ำเสมอของการตรวจสุขภาพจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ
 5. การนำเด็กป่วยไปรักษาในสถานพยาบาลภายนอก
 6. ความสม่ำเสมอของการออกกำลัง
 7. การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพ
 8. การให้ความรู้ด้านการป้องกันกับสาเหตุการเกิดโรค
 9. การให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์และการป้องกันโรคติดต่อ
 10. การให้ความรู้ด้านโภชนาการและการปฏิบัติตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรงผลการศึกษาปรากฏดังนี้

เรื่องความพอใจเพียงของพยาบาล ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 29.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 20.3 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.328 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง

เรื่องความรู้ของพยาบาล ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง ร้อยละ 40.6 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 26.6 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 15.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.328 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง

เรื่องความสม่ำเสมอของการตรวจสุขภาพจากพยาบาล ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง ร้อยละ 45.3 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 20.3 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 18.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.109 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง

เรื่องความสม่ำเสมอของการตรวจสุขภาพจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 32.8 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 20.3 เท่ากับผู้อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 20.3 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 21.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.297 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องการนำเด็กป่วยไปรักษาในสถานพยาบาลภายนอก ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 25.0 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 21.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.375 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องความสม่ำเสมอของการออกกำลัง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 26.6 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 25.0 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.828 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องการศึกษากรภายนอกมาให้ความรู้เรื่องสุขภาพ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 35.9 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.672 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องการให้ความรู้ด้านการป้องกันกับสาเหตุการเกิดโรค ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 29.7 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 15.6 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.422 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องการให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์และการป้องกันโรคติดต่อ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 25.0 เท่ากับอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 25.0 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 9.4 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็น ผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.594 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องการให้ความรู้ด้านโภชนาการและการปฏิบัติตนเองให้มีสุขภาพแข็งแรง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหาปานกลาง ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 20.3 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.641 อยู่ในช่วงที่เป็นปัญหามาก (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17

แสดงข้อมูลปัญหาด้านสุขภาพอนามัยของผู้รับบริการ

ปัญหา	ระดับปัญหา					ค่าเฉลี่ย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ความพอใจของพยาบาล	7.8	29.7	28.1	20.3	14.1	3.031
ความรู้ของพยาบาล	3.1	15.6	40.6	26.6	14.1	3.328
ความสม่ำเสมอของการ ตรวจสุขภาพจากพยาบาล	4.7	20.3	45.3	18.8	10.9	3.109
ความสม่ำเสมอของการตรวจ สุขภาพจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ	4.7	21.9	32.8	20.3	20.3	3.297
การนำเด็กป่วยไปรักษาใน สถานพยาบาลภายนอก	3.1	21.9	25.0	34.4	15.6	3.375
การสม่ำเสมอของการออกกำลัง	1.6	10.9	26.6	25.0	35.9	3.828
การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพ	-	10.9	35.9	28.1	25.0	3.672
การให้ความรู้ด้านการป้องกัน กับสาเหตุการเกิดโรค	3.1	12.5	39.1	29.7	15.6	3.422
การให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ และการป้องกันโรคติดต่อ	3.1	9.4	37.5	25.0	25.0	3.594
การให้ความรู้ด้านโภชนาการ และการปฏิบัติตนเองให้มีสุขภาพ แข็งแรง	3.1	9.4	28.1	39.1	20.3	3.641

2.4 ปัญหาด้านสังคม

ด้านปัญหาสังคมประกอบด้วยข้อความถาม 8 ข้อในเรื่องความเพียงพอของการจัดกิจกรรมกลุ่มนันทนาการ ความเพียงพอของการจัดกิจกรรมกลุ่มบำบัด ความเพียงพอของการจัดกิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่ ความเพียงพอของการจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ ดนตรี ฟ้อนรำ ความเหมาะสมของการใช้อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรม ความรู้ความสามารถของวิทยากรผู้จัดกิจกรรม การเข้าร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์ ผลการศึกษามีดังนี้

เรื่องความเพียงพอของการจัดกิจกรรมกลุ่มนันทนาการ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 31.3 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 29.7 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 25.0 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.703 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องความเพียงพอของการจัดกิจกรรมกลุ่มบำบัดผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปานกลาง ร้อยละ 48.4 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 26.6 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 14.1 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.281 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหปานกลาง

เรื่องความเพียงพอของการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาสถานที่ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 29.7 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 23.4 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 21.9 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.172 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหปานกลาง

เรื่องความเพียงพอของการจัดกิจกรรมเข้าจังหวะ ดนตรี ฟ้อนรำ กลุ่มผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 32.8 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 28.1 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 18.8 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.188 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหปานกลาง

เรื่องความเหมาะสมของการใช้อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 26.6 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหาน้อย ร้อยละ 17.2 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.188 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหปานกลาง

เรื่องความเหมาะสมของเนื้อหาสาระในการจัดกิจกรรมผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 37.5 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 35.9 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 14.1 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.344 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหปานกลาง

เรื่องความรู้ความสามารถของวิทยากรผู้จัดกิจกรรมผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามาก ร้อยละ 40.6 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 29.7 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 20.3 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.703 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก

เรื่องการเข้าร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับปัญหามาก ร้อยละ 32.8 รองลงมาคือ อยู่ในระดับที่เป็นปัญหามากที่สุด ร้อยละ 25.0 และอยู่ในระดับที่เป็นปัญหปานกลาง ร้อยละ 23.4 เมื่อรวมคะแนนแล้วพบว่าคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นผู้รับบริการในเรื่องนี้เฉลี่ย 3.578 อยู่ในช่วงระดับที่เป็นปัญหามาก (ตารางที่ 18)

ตารางที่ 18

แสดงข้อมูลปัญหาด้านสังคมของผู้รับบริการ

ผู้ เนื้อหา	ระดับปัญหา					ค่าเฉลี่ย
	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
ความเพียงพอของการจัดกิจกรรม กลุ่มนันทนาการ	-	14.1	31.3	25.0	29.7	3.703
ความเพียงพอของการจัดกิจกรรม กลุ่มบำบัด	1.6	14.1	48.4	26.6	9.4	3.281
ความเพียงพอของการจัดกิจกรรม ทัศนศึกษานอกสถานที่	9.4	23.4	29.7	15.6	21.9	3.172
ความเพียงพอของการจัดกิจกรรม เข้าจังหวัด ดนตรี ฟ้อนรำ	7.8	18.8	32.8	28.1	12.5	3.188
ความเหมาะสมของการใช้อุปกรณ์ ในการจัดกิจกรรม	6.3	17.2	39.1	26.6	10.9	3.188
ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ในการจัดกิจกรรม	3.1	14.1	37.5	35.9	9.4	3.344
ความรู้ความสามารถของวิทยากร ผู้จัดกิจกรรม	1.6	7.8	29.7	40.6	20.3	3.703
การเข้าร่วมกิจกรรมได้รับประโยชน์	6.3	12.5	23.4	32.8	25.0	3.578

3. ความต้องการในการจัดบริการสวัสดิการสังคม

ด้านความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคม ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ข้อ ในเรื่องความต้องการให้รูปแบบที่พักอาศัยในสถานแรกรับ การจัดการดูแลด้านสุขภาพ การจัดบริการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ความต้องการในลักษณะครูผู้สอน ความต้องการอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน ผลการศึกษามีดังนี้

3.1 เรื่องความต้องการรูปแบบที่พักอาศัยในสถานแรกรับ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรแบ่งเป็นห้องอยู่ไม่เกิน 10 คน มีห้องน้ำในตัวร้อยละ 54.7 อากาศถ่ายเทสะดวกถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 26.6 เป็นห้องใหญ่อยู่รวมกันทุกคนมีห้องน้ำในตัว ร้อยละ 18.8 (ตารางที่ 19)

3.2 เรื่องความต้องการการดูแลสุขภาพจากสถานแรกรับ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีแพทย์/บุคลากรภายนอกมาให้ความรู้ ร้อยละ 50.0 ควรจัดบอร์ดเรื่องโรคต่าง ๆ และการป้องกันรักษาเดือนละ 1 ครั้ง ร้อยละ 20.3 จัดป้องกันและรักษาโรคผิวหนังทุกสัปดาห์ ร้อยละ 18.8 จัดบริการตรวจโรคภายในและตรวจการตั้งครรภ์ร้อยละ 10.9 (ตารางที่ 20)

3.3 ความต้องการให้สถานแรกรับจัดบริการการศึกษาและฝึกอาชีพ ผู้รับบริการเห็นว่าควรฝึกพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 53.1 รองลงมาคือให้อ่านออกเขียนได้ ร้อยละ 17.2 ฝึกทำอาหาร ร้อยละ 10.9 การศึกษาสายสามัญชั่วคราว ร้อยละ 4.7 การศึกษานอกโรงเรียนระยะยาว ร้อยละ 4.7 ฝึกการถักโครเช่ ร้อยละ 3.1 ฝึกด้านการเกษตร ร้อยละ 3.1 ฝึกอาชีพเสริมสวย ร้อยละ 1.6 ฝึกการเย็บจักรอุตสาหกรรมร้อยละ 1.6 (ตารางที่ 21)

3.4 ความต้องการในลักษณะครูผู้สอน ผู้รับบริการส่วนใหญ่มีจิตใจเมตตากรุณาเข้าใจและรักเด็ก ร้อยละ 46.9 รองลงมาคือ มีความยุติธรรมไม่ลำเอียงร้อยละ 14.1 สอนเก่งและรู้จักใช้สื่อประกอบการสอน ร้อยละ 9.4 มีความรู้รอบตัว ร้อยละ 9.4 ใช้วาจาสุภาพเรียบร้อยเป็นตัวอย่างที่ดี ร้อยละ 7.8 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ร้อยละ 7.8 เสียสละมีความอดทนสูง ร้อยละ 4.7 (ตารางที่ 22)

ตารางที่ 19

แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการด้านที่พักอาศัย

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
อากาศถ่ายเทสะดวกทุกสัปดาห์	17	26.6
แบ่งเป็นห้องอยู่ไม่เกิน 10 คน มีห้องน้ำในตัว	35	54.7
แบ่งเป็นห้องอยู่ไม่เกิน 20 คน มีห้องน้ำในตัว	-	-
เป็นห้องใหญ่อยู่รวมกันทุกคน มีห้องน้ำในตัว	12	18.8
รวม	64	100.0

ตารางที่ 20

แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ
ด้านการดูแลสุขภาพสุขภาพอนามัย

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
จัดบอร์ดเรื่องโรคต่าง ๆ และการ ป้องกันรักษาเดือนละ 1 ครั้ง	13	20.3
จัดป้องกันและรักษาโรคผิวหนัง ทุกสัปดาห์	12	18.8
จัดบริการตรวจโรคภายในและตรวจ การตั้งครรภ์	7	10.9
มีแพทย์/บุคลากรภายนอกมาให้ ความรู้	32	50.0
รวม	64	100.0

ตารางที่ 21

แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดบริการสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ
ด้านการบริการการศึกษาและฝึกอาชีพ

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ให้อ่านออกเขียนได้	11	17.2
การศึกษาสายสามัญชั่วคราว	3	4.7
การศึกษานอกโรงเรียนระยะสั้น	-	-
การศึกษานอกโรงเรียนระยะยาว	3	4.7
ฝึกอาชีพเสริมสวย	1	1.6
ฝึกการเย็บจักรอุตสาหกรรม	1	1.6
ฝึกการถักโครเช่อร์	2	3.1
ฝึกประดิษฐ์สิ่งของ	-	-
ฝึกประดิษฐ์ดอกไม้	-	-
ฝึกทำอาหาร	7	10.9
ฝึกพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์	34	53.1
ฝึกด้านการเกษตร	2	3.1
รวม	64	100.0

ตารางที่ 22

แสดงข้อมูลความต้องการในการจัดบริการสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ
ด้านลักษณะหาครูผู้สอน

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
สอนเก่งและรู้จักใช้สื่อ ประกอบการสอน	6	9.4
มีความรู้รอบตัว	6	9.4
มีจิตใจเมตตากรุณาเข้าใจ และรักเด็ก	30	46.9
ใช้วาจาสุภาพเรียบร้อยเป็น ตัวอย่างที่ดี	5	7.8
มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	5	7.8
เสียสละ มีความอดทนสูง	3	4.7
มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง	9	14.1
รวม	64	100.0

3.5 เรื่องความต้องการให้สถานแรกรับมีบริการด้านการศึกษาและ ฝึกอาชีพ (ตารางที่ 23)

อันดับหนึ่ง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นเรื่องการเงินทุนสนับสนุน ร้อยละ 34.4 รองลงมาคือ ฝึกอาชีพตามความถนัด ร้อยละ 17.2 มีห้องเรียน ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 15.6 มีครูสอนเพียงพอและเชี่ยวชาญ ร้อยละ 14.1 มี วิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ 7.8 มีอุปกรณ์เพียงพอ ร้อยละ 6.3 มีบริการ แนะแนวการศึกษาต่อ 4.7

อันดับสอง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นเรื่องเงินทุนสนับสนุน ร้อยละ 18.8 รองลงมาคือ ให้มีอุปกรณ์เพียงพอ ร้อยละ 17.2 มีครูสอนเพียงพอและเชี่ยวชาญ ร้อยละ 15.6 มีบริการแนะแนวการศึกษาต่อ ร้อยละ 15.6 ฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ ร้อยละ 15.6 มีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ ร้อยละ 7.8 มีห้องเรียนถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 7.8 ฝึกอาชีพตามความต้องการของตลาด ร้อยละ 1.6

อันดับสาม ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นเรื่องมีห้องเรียนให้ถูกสุขลักษณะ ร้อยละ 21.9 รองลงมาคือ มีเงินทุนสนับสนุน ร้อยละ 18.8 มีครูสอนพอเพียงพอและเชี่ยวชาญ ร้อยละ 17.2 มีอุปกรณ์เพียงพอ ร้อยละ 12.5 มีบริการแนะแนวการศึกษาต่อ ร้อยละ 10.9 ฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ ร้อยละ 9.4 ฝึกอาชีพตามความต้องการของตลาด ร้อยละ 6.3 มีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้ ร้อยละ 1.6 เรื่องอื่น ๆ ร้อยละ 1.6

3.6 ความต้องการให้สถานแรกมีอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนทางการศึกษาและฝึกอาชีพ (ตารางที่ 24)

อันดับหนึ่ง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีเครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 39.1 รองลงมาคือ วัสดุ อุปกรณ์และโทรทัศน์ ร้อยละ 23.4 หนังสือเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างประสบการณ์ ร้อยละ 15.6 มีห้องสมุดบริการ ร้อยละ 9.4 ของเล่นเสริมสร้างความคิด ร้อยละ 7.8 เครื่องพิมพ์ดีด ร้อยละ 4.7

อันดับสอง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีเครื่องพิมพ์ดีด ร้อยละ 20.3 วัสดุ อุปกรณ์และโทรทัศน์ ร้อยละ 17.2 ของเล่นเสริมสร้างความคิด ร้อยละ 17.2 เครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 17.2 มีห้องสมุดบริการ ร้อยละ 14.1 และมีหนังสือเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างประสบการณ์ ร้อยละ 14.1

อันดับสาม ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีห้องสมุดบริการ ร้อยละ 25.0 รองลงมาหนังสือเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างประสบการณ์ ร้อยละ 21.9 วัสดุ อุปกรณ์และโทรทัศน์ ร้อยละ 18.8 ของเล่นเสริมสร้างความคิด ร้อยละ 15.6 เครื่องคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 10.9 และเครื่องพิมพ์ดีด ร้อยละ 7.8

3.7 ความต้องการให้สถานแรกรับด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ

(ตารางที่ 25)

อันดับหนึ่ง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และไม่ซ้ำซากจำเจ ร้อยละ 32.8 รองลงมาคือ ให้มีอุปกรณ์หลายชนิด เพียงพอใจการจัดกิจกรรม ร้อยละ 29.7 ให้มีอุปกรณ์ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะเพียงพอ ร้อยละ 14.1 มีผู้จัดกิจกรรมที่มีความรู้ความสามารถหลายคน ร้อยละ 12.5 และมีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้จัดกิจกรรม ร้อยละ 10.9

อันดับสอง ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีอุปกรณ์ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะเพียงพอ ร้อยละ 28.1 รองลงมาคือ มีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และไม่ซ้ำซากจำเจ ร้อยละ 26.6 มีผู้จัดกิจกรรมที่มีความรู้ ความสามารถหลายคน ร้อยละ 18.8 มีอุปกรณ์หลายชนิดเพียงพอใจการจัดกิจกรรม ร้อยละ 15.6 และมีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้จัดกิจกรรม ร้อยละ 10.9

อันดับสาม ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีอุปกรณ์หลายชนิดเพียงพอในการจัดกิจกรรม ร้อยละ 28.1 รองลงมาคือ ให้มีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และไม่ซ้ำซากจำเจ ร้อยละ 21.9 มีผู้จัดกิจกรรมที่มีความรู้ ความสามารถหลายคน ร้อยละ 20.3 มีอุปกรณ์ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะเพียงพอ ร้อยละ 18.8 มีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้จัดกิจกรรม ร้อยละ 7.8 อื่น ๆ ร้อยละ 3.1

ตารางที่ 23

แสดงลำดับความต้องการการจัจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ

ความต้องการ	อันดับหนึ่ง (ร้อยละ)	อันดับสอง (ร้อยละ)	อันดับสาม (ร้อยละ)
มีเงินทุนสนับสนุน	34.4	18.8	18.8
มีครูสอนเพียงพอและเชี่ยวชาญ	14.1	15.6	17.2
มีห้องเรียนถูกสุขลักษณะ	15.6	7.8	21.9
มีบริการแนะแนวการศึกษาต่อ	4.7	15.6	10.9
มีอุปกรณ์เพียงพอ	6.3	17.2	12.5
มีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้	7.8	7.8	1.6
ฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ	17.2	15.6	9.4
ฝึกอาชีพตามความต้องการ ของตลาด	-	1.6	6.3
อื่น ๆ	-	-	1.6
รวม	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 24

แสดงความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ
ด้านอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

ความต้องการ	อันดับหนึ่ง ร้อยละ	อันดับสอง ร้อยละ	อันดับสาม ร้อยละ
หนังสือเตรียมความพร้อมและ เสริมสร้างประสบการณ์	15.6	14.1	21.9
วิดีโอ วิทยุ เทป และโทรทัศน์	23.4	17.2	18.8
ของเล่นเสริมสร้างความคิด	7.8	17.2	15.6
เครื่องพิมพ์ดีด	4.7	20.3	7.8
เครื่องคอมพิวเตอร์	39.1	17.2	10.9
มีห้องสมุดบริการ	9.4	14.1	25.0
รวม	100.0	100.0	100.0

ตารางที่ 25

แสดงความต้องการการจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ
ด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการ

ความต้องการ	อันดับหนึ่ง ร้อยละ	อันดับสอง ร้อยละ	อันดับสาม ร้อยละ
มีผู้จัดกิจกรรมที่มีความรู้ ความสามารถหลายคน	12.5	18.8	20.3
มีอุปกรณ์หลายชนิดเพียงพอใจการจัดกิจกรรม	29.7	15.6	28.1
มีอุปกรณ์ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะเพียงพอ	14.1	28.1	18.8
มีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและไม่ซ้ำซากจำเจ	32.8	26.6	21.9
มีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้จัดกิจกรรม	10.9	10.9	7.8
อื่นๆ	-	-	3.1
รวม	100.0	100.0	100.0

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้ให้บริการ

จากการรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ให้บริการสวัสดิการสังคมในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จากคำถามปลายเปิด พอสรุปได้ดังนี้

สวัสดิการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

1. ควรเลี้ยงดูแบบระบบครอบครัวและผู้ที่ทำงานด้านเด็กควรมีจิตใจรักเด็กเป็นพื้นฐาน
2. เจ้าหน้าที่ครูและผู้ดูแลควรสังเกตพฤติกรรมและดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด
3. ควรจัดเมนูอาหารตามความต้องการของเด็กโดยคำนึงถึงคุณค่าของอาหารให้ครบ 5 หมู่
4. ควรเพิ่มปริมาณน้ำดื่มให้เพียงพอต่อความต้องการ

สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย

1. ควรมีแพทย์มาตรวจประจำสถานแรกรับ
2. ควรมีเจ้าหน้าที่พยาบาลพักอยู่ประจำทุกวัน
3. เจ้าหน้าที่พยาบาลมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการดูแลรักษาสุขภาพของเด็ก
4. ห้องพยาบาลควรกว้างขวางและอากาศถ่ายเทได้สะดวกและมีเตียงนอนผู้ป่วยเพิ่มขึ้น
5. ควรจัดให้เด็กปรึกษาปัญหาสุขภาพเป็นประจำและกำหนดเวลาแน่นอน
6. ควรเน้นการให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพอนามัย เช่นการรักษาความสะอาด

สวัสดิการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

1. ควรจัดเจ้าหน้าที่และเด็กไปศึกษาดูงานนอกสถานที่
2. ควรจัดหาวิทยากรผู้เชี่ยวชาญมาสอนวิชาชีพเพิ่มเติม
3. ควรเปิดเรียนหลักสูตรฝึกวิชาชีพใหม่ๆ เช่น การทำอาหารและโภชนาการ พิมพ์ดีด และคอมพิวเตอร์

สวัสดิการด้านสังคม

1. ควรจัดกิจกรรมนันทนาการอย่างสม่ำเสมอ
2. ควรเชิญวิทยากรภายนอกเข้ามาจัดกิจกรรมนันทนาการในบางครั้ง
3. ควรจัดให้มีทัศนศึกษาอย่างน้อยปีละ 3-4 ครั้ง
4. ควรจัดให้เด็กและผู้ปกครองแก้ไขปัญหากันอย่างเป็นทางการ
5. ควรเน้นการส่งเสริมการอบรมจริยธรรมมารยาท การเข้าสังคมให้กับเด็ก
6. ควรจัดให้เด็กพบปะนักสังคมสงเคราะห์และจัดเยี่ยมบ้านเด็กที่มีปัญหาเป็นรายๆไป

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดสวัสดิการสังคมของผู้รับบริการ

สำหรับผู้รับบริการ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งรวบรวมได้จากคำถามปลายเปิดดังนี้

สวัสดิการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

1. ควรเพิ่มปริมาณของเสื้อผ้า
2. ควรเพิ่มปริมาณอาหารและน้ำดื่มและควรจัดให้เมนูอาหาร
3. เวลารับประทานอาหาร ควรจัดเจ้าหน้าที่ไปดูแลอย่างใกล้ชิด
4. ควรจัดให้มีวิทยากรภายนอกมาสอนวิชาชีพพิเศษในวันเสาร์-อาทิตย์
5. การเลี้ยงดูควรเอาใจใส่มากขึ้นและเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก
6. ในวันหยุดควรเปิดโอกาสให้เด็กแต่งตัวตามสบายและจัดกิจกรรมนันทนาการให้

สวัสดิการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

1. ควรมีห้องเรียนเป็นสัดส่วนและไม่คับแคบ
2. ควรเพิ่มหลักสูตรการศึกษาและฝึกอาชีพหลายสาขาวิชาดีกว่านี้เช่น เพิ่มหลักสูตรอาหารและโภชนาการ พิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์
3. ควรเปิดโอกาสให้เรียนฝึกวิชาชีพตามความต้องการอย่างน้อย 2 สาขาวิชาขณะอยู่ในความอุปการะ
4. อยากให้เห็นการสอนดนตรีไทย
5. ควรจัดให้มีการเรียนการสอนอย่างจริงจังในสาขาพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์
6. ควรมีอุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย
7. ควรจัดสอนพิเศษภาษาอังกฤษเพิ่มเติมสำหรับเด็กที่เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย

1. อยากรให้สถานแรกรับจัดแพทย์มาตรวจภายในและการตั้งครรภ์
2. ควรจัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็ก
3. ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่พยาบาลเพิ่มขึ้น
4. ควรจัดห้องพยาบาลให้ดีกว่าเดิม

สวัสดิการด้านสังคม

1. ควรจัดกิจกรรมนันทนาการในวันเสาร์-อาทิตย์
2. ควรจัดทัศนศึกษานอกสถานที่ปีละ 3 ครั้ง

การวิเคราะห์ผลการศึกษา

ผลการศึกษา จากข้อมูลทั่วไปของผู้ให้บริการสวัสดิการสังคมในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท พบว่าส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งพี่เลี้ยงเด็ก ระยะเวลาในการทำงานในสถานแรกรับ 16-20 ปี การศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการยังมีระดับการศึกษาไม่สูงมากนัก ระยะเวลาทำงานให้สถานแรกรับค่อนข้างนาน ซึ่งก็สอดคล้องกับอายุของผู้ให้บริการอายุส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 41-45 ปี จะเห็นได้ว่าผู้ให้บริการทำงานอยู่ในสถานที่เดียวเป็นระยะเวลานาน ทำให้ขาดโอกาสในการเปลี่ยนแปลงบรรยากาศและเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ สาเหตุที่เข้าทำงาน เนื่องจากได้รับคำสั่งจากราชการ และมีเพียงร้อยละ 20.6 เท่านั้น ที่ทำงานในสถานแรกรับเพราะต้องการช่วยเหลือเด็ก จึงสะท้อนความคิดเห็นของผู้ให้บริการกลุ่มนี้ว่า อาจจะมีได้เกิดจากความต้องการทำงานกับเด็กในเบื้องต้นแต่ภาระหน้าที่ของหน่วยงานเกี่ยวข้องกับเด็กจึงต้องมีกระบวนการพัฒนาแนวคิด ทักษะคติ ตลอดจนความเข้าใจที่ถูกต้องเหมาะสมกับเด็กให้กับบุคคลกลุ่มนี้

ในเรื่องการให้บริการสวัสดิการสังคม ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู ส่วนใหญ่ผู้ให้บริการตอบว่า ยังไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 35.3 รองลงมาคือ ยังไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 20.6 และรวมทั้งยังไม่มีคุณภาพ และไม่ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 29.4 ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าผู้ให้บริการทุกคนเห็นว่าเป็นปัญหาในระดับที่แตกต่างกัน และไม่มีผู้ใดที่ตอบว่าไม่เป็นปัญหา การให้บริการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู จึงเป็นประเด็นที่จะต้องได้รับการแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ในเรื่องการให้บริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย และด้านสังคม ยังมีผู้ให้บริการตอบว่าไม่เป็นปัญหา ร้อยละ 20.6 และ ร้อยละ 17.6 ตามลำดับ แต่ยังแสดงให้เห็นว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่ก็ยังเห็นว่าเป็นปัญหาที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

ในด้านข้อเสนอแนะเรื่องการให้บริการสวัสดิการสังคม ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู ผู้ให้บริการ ร้อยละ 44.1 ส่วนใหญ่เห็นว่าควรเพิ่มปริมาณและคุณภาพของอาหาร ค่าเฉลี่ยอยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลแสดงความคิดเห็นปัญหาการจัดบริการสวัสดิการสังคมด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู ถือว่ายังไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 35.3 และยังมีปริมาณไม่เพียงพอและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลัก ร้อยละ 29.4 ตามลำดับ

การให้บริการสวัสดิการสังคม ด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพผู้ให้บริการส่วนใหญ่เสนอแนะว่า ควรเรียนตามหลักสูตรสามัญแบบชั่วคราวและเรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระยะสั้นเท่ากันคือ ร้อยละ 29.4 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก เท่ากับ 3.706 แสดงว่าผู้ให้บริการมีความต้องการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรสามัญแบบชั่วคราว และการศึกษานอกโรงเรียนมากกว่า นอกจากนี้ข้อเสนอแนะจุดเน้นในการศึกษาของผู้ให้บริการ ส่วนใหญ่เห็นว่าควรส่งเสริมการเรียนรู้ ความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.294 ซึ่งอยู่ในช่วงเห็นด้วยมาก จะเห็นได้ว่าผู้ให้บริการเน้นในเรื่องให้เด็กมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ซึ่งก็สอดคล้องกับข้อมูลทั่วไปทางด้านสาเหตุเข้ารับการสงเคราะห์ของผู้รับบริการ เนื่องจากมีปัญหาความประพฤติเป็นส่วนใหญ่ จึงจำเป็นต้องเน้นจุดนี้ก่อนอย่างอื่น

การให้บริการสวัสดิการสังคมด้านสุขภาพอนามัย ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นว่า เจ้าหน้าที่พยาบาลไม่เพียงพอและไม่มีคุณภาพ ร้อยละ 20.6 และยังไม่เป็นปัญหาเลย ร้อยละ 20.6 จะเห็นได้ว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่มองว่าเป็นปัญหาและไม่เป็นปัญหาเท่ากัน

การให้บริการสวัสดิการสังคมด้านสังคม ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอและเจ้าหน้าที่ยังด้อยคุณภาพ ควรจัดให้มีทัศนศึกษานอกสถานที่อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง ควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรม และควรจัดให้เด็กได้มีโอกาสพบปะผู้คนและสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ซึ่งเด็กในวัยนี้อยู่ในช่วงวัยรุ่น กำลังชอบทดลอง เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อชอบสิ่งแปลกใหม่

สำหรับความคิดเห็นของผู้รับบริการ ผลการศึกษาพบว่า ความคิดเห็นของผู้รับบริการ ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูพบว่าความไม่เพียงพอของอาหารเป็นปัญหามากที่สุด อยู่ในช่วงระดับปัญหามากค่าเฉลี่ย 3.547 ซึ่งมีความสอดคล้องกับอายุของเด็ก ซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น 11-14 ปี ซึ่งเป็นวันที่กำลังใช้พลังงานรับประทานอาหารมาก สถานแรกรับฯ จึงควรตระหนักถึงสภาพความจริงด้านนี้ให้มากขึ้น

ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนครูไม่เพียงพออยู่ในช่วงระดับปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 3.703 ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของผู้ให้บริการทางด้านข้อเสนอแนะวิธีการจัดการศึกษาว่า ควรจัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษ จากภายนอกมาช่วยสอน มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.206 ผลการศึกษาที่สอดคล้องกันเช่นนี้ จึงเป็นการยืนยันว่าการจัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษจากภายนอกมาสอน เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง

ด้านสังคม ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่า มีปัญหาทางด้านความเพียงพอของการจัดกิจกรรมกลุ่มนันทนาการ และความรู้ความสามารถของวิทยากรผู้จัดกิจกรรม อยู่ในช่วงระดับปัญหามาก ค่าเฉลี่ย 3.703 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้รับบริการต้องการให้จัดกิจกรรมกลุ่มเป็นนันทนาการเพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับระยะเวลารับการสงเคราะห์ ผู้รับบริการอยู่เป็นเวลานานตั้งแต่ 1 เดือนขึ้นไปถึง 8 เดือน ต้องการได้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน เพื่อลดความอัดอัดในจิตใจซึ่งไม่ได้ดำรงชีวิตประจำวันเหมือนกับบุคคลภายนอก อยู่แต่ในสถานแรกรับ

ความต้องการด้านที่พักอาศัย พบว่า ส่วนใหญ่ผู้รับบริการต้องการที่อยู่อาศัยมีลักษณะแบ่งเป็นห้องอยู่ไม่เกิน 10 คน มีห้องน้ำในตัว สะท้อนให้เห็นความต้องการอิสระเป็นส่วนตัว และความสะอาดสบาย มีลักษณะคล้ายบ้านพักอาศัย

ความต้องการด้านการดูแลสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่ ต้องการให้มีแพทย์หรือบุคลากรภายนอกมาให้ความรู้ ซึ่งมีความคิดเห็นสอดคล้องกับข้อเสนอแนะด้านสุขภาพอนามัยของผู้ให้บริการ ที่เสนอว่าควรให้ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติด มีค่าเฉลี่ยสูงถึง 4.206 และปัญหาความไม่เพียงพอของเจ้าหน้าที่พยาบาล และเจ้าหน้าที่พยาบาลขาดความรู้ความสามารถ อยู่ในอันดับแรก จึงต้องการแพทย์และบุคลากรภายนอกมาให้ความรู้

ความต้องการด้านการจัดบริการการศึกษาและฝึกวิชาชีพ พบว่าผู้รับบริการส่วนใหญ่ต้องการเรียนวิชาชีพ ฝึกพิมพ์ดีด และคอมพิวเตอร์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะด้านวิธีการจัดการศึกษาของผู้ให้บริการคือ ควรจัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษจากภายนอกมาร่วมสอน เพราะการสอนพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์ ก็เป็นการสอนทางด้านฝึกวิชาชีพ และสถานแรกยังไม่ได้เปิดสอนทางด้านนี้

ความต้องการให้ครูผู้สอนมีลักษณะ มีจิตใจเมตตา กรุณา เข้าใจ และรักเด็กเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 46.9 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าส่วนใหญ่ผู้ให้บริการเข้ามาปฏิบัติงานในสถานแรกรับเนื่องจากสาเหตุปฏิบัติตามคำสั่งของราชการ ร้อยละ 64.7 และเนื่องจากสาเหตุต้องการช่วยเหลือเด็กเป็นอันดับรอง อาจเป็นผลให้เจ้าหน้าที่มิได้ปฏิบัติต่อเด็กด้วยจิตใจที่เมตตา กรุณา เข้าใจ และรักเด็ก

ความต้องการให้มีบริการด้านการศึกษา และฝึกวิชาชีพส่วนใหญ่พบว่า ต้องการให้มีเงินทุนสนับสนุนมากเป็นอันดับแรกถึงร้อยละ 34.4 ซึ่งต้องนับว่าเป็นข้อมูลที่สถานแรกรับฯ มิควรมองข้าม แต่ควรพิจารณาว่าจะตอบสนองความต้องการนี้ได้อย่างไร เพราะหากสามารถจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการฝึกอาชีพให้มากขึ้น จะส่งผลให้เด็กที่เข้ามาอยู่ในสถานแรกรับฯ ได้รับความรู้และทักษะมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพของตนต่อไปในอนาคต

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา และความต้องการบริการสวัสดิการสังคม ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดสวัสดิการสังคมในสถานแรกรับ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานด้านการจัดสวัสดิการสังคมในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ต่อไป ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างคือ เด็กหญิงในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ 1 เดือนขึ้นไป จำนวนทั้งสิ้น 64 คน และเจ้าหน้าที่ในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท รวมทั้งสิ้น 34 คน จากผลการศึกษาพอสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้บริการสวัสดิการสังคม

1.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้บริการในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

ผลการศึกษาพบว่าผู้ให้บริการส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ส่วนใหญ่อยู่ในอายุระหว่าง 41-15 ปี

ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในตำแหน่งลูกจ้างประจำ ผู้จบปริญญาตรีส่วนมากจะเป็นผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นข้าราชการ และมีสถานภาพสมรสแล้วเป็นส่วนใหญ่

ตำแหน่งหน้าที่ของผู้ให้บริการส่วนใหญ่จะเป็นลูกจ้างประจำ เป็นเจ้าหน้าที่ยาม คนครัว และพนักงานขับรถ ส่วนรองลงมาคือตำแหน่งพี่เลี้ยงเด็ก ซึ่งจะต้องดูแลเด็กในเวลากลางคืนด้วย

ระยะเวลาในการทำงาน ผู้ให้บริการจะมีระยะเวลาทำงานอยู่ในระหว่าง 16-20 ปี ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่เป็นระยะเวลาานาน

สาเหตุที่เข้ามาทำงานในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ส่วนมากจะเป็นผู้ที่ได้รับคำสั่งจากราชการและต้องการช่วยเหลือเด็ก

1.2 ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการ

1.2.1 ปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นว่าปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูยังไม่มีคุณภาพ แต่มีผู้ให้บริการเพียง 1 คนเท่านั้น ที่เห็นว่าปัญหาการเลี้ยงดูยังดูแลไม่ทั่วถึง

1.2.2 ปัญหาการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาด้านการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพเจ้าหน้าที่ (ครู) ยังไม่มีคุณภาพและไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท คือการส่งเสริมและคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก การประสานความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ครอบครัวและผู้เกี่ยวข้อง พัฒนาศักยภาพของเด็กให้มีความพร้อมเข้าสู่สังคม แต่ที่ผู้ให้บริการเห็นว่าเป็นปัญหาน้อยที่สุด คือเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เนื่องจากอาจจะมองว่าปัจจุบันจำนวนเด็กที่เข้ารับการอุปการะมีลดน้อยลงเหมาะสมกับจำนวนเจ้าหน้าที่

1.2.3 ปัญหาการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยเจ้าหน้าที่พยาบาลไม่เพียงพอและไม่มีคุณภาพ เนื่องจากเจ้าหน้าที่พยาบาลมีเพียง 1 คนเท่านั้น ต่อเด็กทั้งหมดในสถานแรกรับ แต่ยังมีผู้ให้บริการอีกจำนวนหนึ่งที่ยังเห็นว่าการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยไม่เป็นปัญหาเลย

1.2.4 ปัญหาการจัดสวัสดิการด้านสังคม

ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นว่า ปัญหาด้านการจัดสวัสดิการสังคมมีจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ เจ้าหน้าที่ยังไม่มีคุณภาพและผู้ให้บริการเห็นว่าไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักมีจำนวนน้อยที่สุด

1.3 ข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการ

1.3.1 ด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยค่อนข้างมากที่จะให้เพิ่มสวัสดิการด้านต่าง ๆ คือ ด้านปริมาณและคุณภาพอาหาร ด้านบริการ เครื่องนุ่งห่ม ด้านปรับปรุงที่พักอาศัย ด้านปริมาณสิ่งของจำเป็นและเพิ่มจำนวนผู้ดูแลเด็ก ตามลำดับ

1.3.2 ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

ด้านหลักสูตรการศึกษา

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยค่อนข้างมาก ทางด้านเรียนตามหลักสูตรสายสามัญแบบชั่วคราว เรียนตามหลักสูตร การศึกษานอกโรงเรียนระยะสั้น เรียนวิชาชีพ เช่น เย็บจักรอุตสาหกรรม ดอกไม้ประดิษฐ์ พิมพ์ดีด ฯลฯ และเรียนตามหลักสูตรด้านการศึกษาออกโรงเรียนระยะยาว ตามลำดับ นอกจากนี้จะเห็นด้วยในด้านการเรียนวิชาชีพใหม่ ๆ เช่น การโรงแรม การทำอาหารและโภชนาการ และการเรียนคอมพิวเตอร์

จุดเน้นในการศึกษา

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากเกี่ยวกับจุดเน้นในการศึกษาทางด้านเรียนรู้ความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ของตนเอง เรียนรู้ประสบการณ์ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบวินัย และมารยาททางสังคม และเรียนรู้การปรับตัวและความสัมพันธ์กับผู้อื่นตามลำดับ

วิธีจัดการศึกษา

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ด้านวิธีการจัดการศึกษาโดยจัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษจากภายนอกมาช่วยสอน จัดให้มีการศึกษาดูงานภายนอกสถานที่บ้างเป็นครั้งคราว และจัดให้เด็กได้ฝึกงานกับหน่วยงานภายนอกตามความเหมาะสม

1.3.3 ด้านสุขภาพอนามัย

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากเกี่ยวกับการจัดบริการด้านสุขภาพอนามัยในด้านการให้ความรู้ เรื่องการป้องกันยาเสพติด ความรู้ เรื่องเพศสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับวัยความรู้ในเรื่องการป้องกันโรคอันตรายโดยเฉพาะ

โรคเอดส์ กามโรค ฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่และสร้างสุขนิสัยที่ดีนำเด็กที่มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัยไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอก และการส่งเสริมด้านโภชนาการให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นตามลำดับ สำหรับส่วนที่เห็นด้วยค่อนข้างมากคือ ในด้านการตรวจสุขภาพอนามัยสม่ำเสมออย่างน้อย 3 ครั้งต่อเดือน เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้เป็นครั้งคราว ส่งเสริมให้เด็กรักษาความสะอาดอย่างเคร่งครัด จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาจิตใจเด็กส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ จัดให้มีจิตแพทย์และนักจิตวิทยาประจำอย่างน้อย 1 คน และจัดให้มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคเด็กประจำอย่างน้อย 1 คน ตามลำดับ

1.3.4 ด้านสังคม

ประเภทกิจกรรม

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมาก ด้านการจัดทัศนศึกษาสถานที่อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง และการจัดแข่งขันกีฬาในร่มและกีฬากลางแจ้งกับหน่วยงานอื่น และเห็นด้วยค่อนข้างมาก ด้านการจัดให้มีการละเล่นและการแสดงต่าง ๆ เช่น การฟ้อนรำ กิจกรรมเข้าจังหวะ การแสดงดนตรี และการร้องเพลง

วิธีการ

ผู้ให้บริการส่วนใหญ่ เห็นด้วยมากกับวิธีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรมอันดีงาม จัดกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ทักษะและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการด้านจิตใจและอารมณ์และเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการจัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน การจัดกิจกรรมที่เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยาก และการจัดกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกันบ่อย ๆ ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้รับบริการสวัสดิการสังคม

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้รับบริการสวัสดิการสังคม

จากจำนวนแบบสอบถาม 64 ฉบับ พบว่า ผู้รับบริการส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 11-14 ปี ระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่กำลังเรียนชั้นมัธยมศึกษา เวลาที่อยู่ในสถานแรกรับส่วนใหญ่อยู่ 1 เดือนขึ้นไป สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์ ส่วนใหญ่มีปัญหาความประพฤติ และส่วนใหญ่ถูกส่งมาจากสำนักงานประชาสงเคราะห์จังหวัด

2. ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม

2.1 ปัญหาด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดู

ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกับความพอเพียงของอาหารและน้ำดื่ม และรองลงมาคือด้านความพอเพียงของจำนวนผู้ดูแล ซึ่งกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นตรงข้ามกับผู้ให้บริการ เนื่องจากผู้รับบริการมีความต้องการได้รับความรัก ความอบอุ่นอย่างใกล้ชิด เพราะส่วนใหญ่ผู้รับบริการอยู่ในสภาพครอบครัวแตกแยก ขาดความรัก ความอบอุ่น แต่โดยภาพรวมแล้ว ผู้รับบริการก็ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน

2.2 ปัญหาด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ

ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกับปัญหาด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ ทางด้านความพอเพียงของครู และรองลงมาคือความรู้ ความสามารถในการสอนของครู โดยภาพรวมแล้วผู้รับบริการก็มองว่ายังมีปัญหาด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ เช่น ด้านสภาพของห้องเรียนไม่เป็นสัดส่วนดับแคบ และเครื่องมือในการเรียนการสอนยังไม่ทันสมัย

2.3 ปัญหาด้านสุขภาพอนามัย

ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากกับความสม่ำเสมอของการออกกำลังกาย และรองลงมาคือ การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพโดยภาพรวมแล้ว ผู้รับบริการมองว่า ควรส่งเสริมให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ ให้มากขึ้น เช่น เรื่องสาเหตุการเกิดโรคทั่ว ๆ ไป เรื่องเพศสัมพันธ์ และเรื่องอาหารและโภชนาการ เป็นต้น

2.4 ปัญหาด้านสังคม

ผู้รับบริการส่วนใหญ่เห็นด้วยมากในเรื่องความเพียงพอของการจัดกิจกรรมกลุ่ม นันทนาการ และต้องการให้จัดกิจกรรมกลุ่มนันทนาการอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษากារให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับ เด็กหญิง พญาไท และจากประสบการณ์การทำงานเป็นนักสังคมสงเคราะห์ ซึ่งเป็นผู้ให้บริการแก่เด็ก ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้. -

1. ผู้ให้บริการและผู้รับบริการได้สะท้อนปัญหาด้านการจัดบริการสวัสดิการสังคมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะการให้บริการขั้นพื้นฐาน สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จึงสมควรเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานและเด็กเข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และปรับปรุงการให้บริการให้ตรงกับความต้องการของเด็ก

2. ผู้ให้บริการสวัสดิการสังคม ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็ก ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่ปฏิบัติงานอยู่กับที่เป็นเวลานาน และมีความรู้ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นส่วนมาก สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท จึงสมควรมีนโยบายส่งเสริมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้และประสบการณ์ เพิ่มมากขึ้น โดยเน้นทางด้านทัศนคติ ความเข้าใจพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็ก ซึ่งเด็กได้สะท้อนถึงความต้องการคนเอาใจใส่ดูแลอย่างใกล้ชิดและเข้าใจ ต้องการความแปลกใหม่ และต้องการมีบุคลากรภายนอกมาร่วมดำเนินการ ฯลฯ

3. ในการคัดเลือกผู้มาปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับเด็ก ผู้บริหารของสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท ควรมีหลักเกณฑ์คัดเลือกเพื่อให้ได้ผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อเด็ก มีความรักเด็กและมีความเข้าใจพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็กอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานด้านเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่ตกอยู่ในสภาพยากลำบาก

4. สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท เป็นหน่วยงานของรัฐ การดำเนินงาน ได้รับเงินสนับสนุนจากเงินงบประมาณ ซึ่งมีจำนวนจำกัด จึงสมควรจัดระดมทรัพยากร และขอความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก รวมทั้งผู้ปกครองของเด็ก เพื่อนำทรัพยากร เหล่านั้นมาพัฒนาและสนับสนุนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5. จากผลการศึกษา เด็กในความอุปการะส่วนใหญ่ถูกส่งเข้ามารับการสงเคราะห์ โดยผู้ปกครองนำฝาก และส่วนใหญ่ตอบว่าไม่มีใครมาเยี่ยมเลย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าบิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กขาดการเอาใจใส่ดูแล ขาดสัมพันธ์ภาพกับสมาชิกในครอบครัว สถานแรกรับจึงควรมองจุดสำคัญนี้ โดยควร เน้นการดำเนินงานหรือจัดกิจกรรมที่สามารถประสานความสัมพันธ์ระหว่างเด็กและ ครอบครัวเปิดโอกาสให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กได้มีโอกาสเข้ามา มีส่วนร่วมมากและใกล้ชิดกับเด็กมากที่สุด

6. ทางด้านการศึกษาของเด็กในความอุปการะส่วนใหญ่กำลังเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จึงควรเน้นการเรียนการสอนเพื่อสนองตอบเด็กกลุ่มนี้ เป็นสำคัญ โดยเฉพาะทางด้านการสอนฝึกวิชาชีพใหม่ ๆ เช่น การสอนพิมพ์ดีด คอมพิวเตอร์ อาหารและโภชนาการ และการเรียนภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ซึ่งจะต้องสามารถนำไปเทียบโอนการศึกษานอกโรงเรียนได้

บรรณานุกรม

- ปกรณ์ อังศุสิงห์. ปกรณ์ อังศุสิงห์ กับงานสังคมสงเคราะห์. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์ ศรีไทยการพิมพ์, 2521.
- ระพี สาคริก. "แนวทางการพัฒนาเด็กและเยาวชน." วารสารสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ (กรกฎาคม-ธันวาคม 2530),
เสาวภาคย์ ศุภนิത്യ. "เด็กในภาวะยากลำบาก." นิตยสารการประชาสงเคราะห์
(มกราคม-กุมภาพันธ์ 2539)
- นิภา ส. ตุมรสุนทร. การสังคมสงเคราะห์กลุ่มชน. คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- นิภา ส. ตุมรสุนทร. การเตรียมความพร้อมเด็กในสถานสงเคราะห์ก่อนออกสู่
สังคมภายนอก: ศึกษาเฉพาะกรณีสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี, 2534
- พิชัย จินตนาภักดี. การศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคม แก่เด็กพิการทาง
สมองและปัญญา ในสถานสงเคราะห์ของกรมประชาสงเคราะห์.
วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2531.
- ศรีทัตติม พาณิชพันธ์, ดร. ความรู้ทางสังคมสงเคราะห์ศาสตร์. คณะสังคม
สงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2527.
- นิคม จันทรวีฑูร. "การสังคมสงเคราะห์และการพัฒนาสังคม." วารสาร
ประชาสงเคราะห์ (พฤศจิกายน 2512)
- มาริสสา กู้เพ็ชร. "สถานภาพของงานสังคมสงเคราะห์ในสังคมไทย." สังคม
ศาสตร์ปริทัศน์ (มกราคม 2528)

- ประชาสงเคราะห์, กรม. กฎหมาย กฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับ. นนทบุรี :
 โรงพิมพ์ สถานสงเคราะห์เด็กชายบ้านปากเกร็ด, 2522.
- ประชาสงเคราะห์, กรม. 40 ปี กรมประชาสงเคราะห์, 2523.
- ประชาสงเคราะห์, กรม. การศึกษาปัญหาและความต้องการของเด็กในสถาน
 สงเคราะห์: ศึกษาเฉพาะกรณีเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กชายบ้าน
 เชียงใหม่, 2534
- ประชาสงเคราะห์, กรม. สรุปผลการดำเนินงานประจำปี 2538 สถานแรกรับ
 บ้านเด็กหญิง พญาไท, 2538
- เล็ก สมบัติ. การศึกษาวิเคราะห์แนวคิดและกระบวนการสร้างแผนพัฒนา
 สังคมในประเทศไทย : ศึกษาเฉพาะกรณีแผนสวัสดิการสังคม.
 วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์, 2526.

ผนวก ก.

เลขที่.....

แบบสอบถาม ชุดที่ 1
ความคิดเห็นของผู้ให้บริการ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถาน
แรกรับเด็กหญิง พญาไท

คำสั่ง จงเติมค่าในช่องว่างและกาเครื่องหมายถูก (/) ลงในช่องที่ถูกที่สุด

ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ
 - () หญิง
 - () ชาย
2. อายุ.....ปี
3. การศึกษา
 - 1 () ประถมต้น
 - 2 () ประถมปลาย
 - 3 () มัธยมต้น
 - 4 () มัธยมปลาย
 - 5 () อนุปริญญา
 - 6 () ปริญญาตรี
 - 7 () สูงกว่าปริญญาตรี
 - 8 () อื่น ๆ (ระบุ).....

4. สถานภาพสมรส

- 1 () โสด
- 2 () สมรส
- 3 () หม้าย
- 4 () หย่าร้าง

5. ตำแหน่งหน้าที่

- 1 () ผู้ปกครอง
- 2 () หัวหน้าฝ่าย
- 3 () นักสังคมสงเคราะห์
- 4 () พยาบาล
- 5 () ครูสายสามัญ
- 6 () ครูฝึกอาชีพ
- 7 () พี่เลี้ยงเด็ก
- 8 () อื่น ๆ (ระบุ).....

6. ระยะเวลาทำงานในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท.....ปี

7. สาเหตุที่ทำงานในสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท (เลือกตอบเพียง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ให้หมายเลข 1,2,3)

- 1 () ได้รับคำสั่งจากราชการ
- 2 () ต้องการช่วยเหลือเด็ก
- 3 () ได้มีโอกาสใช้ความรู้ที่เรียนมา
- 4 () ทำชั่วคราวก่อนไปทำอาชีพอื่น
- 5 () ใกล้เคียงบ้านเดินทางสะดวก
- 6 () อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการ

8. ท่านคิดว่าปัญหาการจัดสวัสดิการด้านปัจจัยสี่และการเลี้ยงดูคือ

- 1 () ยังมีปริมาณไม่เพียงพอ
- 2 () ยังไม่มีคุณภาพ
- 3 () ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของสถานแรกรับ
- 4 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 2
- 5 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 2 และ 3
- 6 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 3
- 7 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1, 2 และ 3
- 8 () อื่น ๆ
- 9 () ไม่มีปัญหา

9. ท่านคิดว่าปัญหาการจัดสวัสดิการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ

- 1 () ปริมาณเจ้าหน้าที่ (ครู) ยังไม่เพียงพอ
- 2 () เจ้าหน้าที่ (ครู) ขาดความรู้ความสามารถ
- 3 () ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของสถานแรกรับ
- 4 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 2
- 5 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 2 และ 3
- 6 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 3
- 7 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1, 2 และ 3
- 8 () อื่น ๆ (ระบุ)
- 9 () ไม่มีปัญหา

10. ท่านคิดว่าปัญหาการจัดสวัสดิการด้านสุขภาพอนามัยคือ

- 1 () ปริมาณเจ้าหน้าที่ (พยาบาล) ยังไม่เพียงพอ
- 2 () เจ้าหน้าที่ (พยาบาล) ขาดความรู้ความสามารถ
- 3 () ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของสถานแรกรับ
- 4 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 2
- 5 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 2 และ 3
- 6 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 3
- 7 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1, 2 และ 3
- 8 () อื่น ๆ (ระบุ)
- 9 () ไม่มีปัญหา

11. ท่านคิดว่าปัญหาการจัดสวัสดิการด้านสังคมคือ

- 1 () ปริมาณเจ้าหน้าที่ยังไม่เพียงพอ
- 2 () เจ้าหน้าที่ขาดความรู้ความสามารถ
- 3 () ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของสถานแรกรับ
- 4 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 2
- 5 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 2 และ 3
- 6 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1 และ 3
- 7 () เป็นปัญหาทั้งข้อ 1, 2 และ 3
- 8 () อื่น ๆ (ระบุ)
- 9 () ไม่มีปัญหา

ข้อเสนอแนะในการจัดสวัสดิการ

เนื้อหา	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยมากที่สุด
<p><u>ด้านปัจจัย 4 และการเลี้ยงดู</u></p> <p>12. เพิ่มปริมาณและคุณภาพอาหารให้ดีขึ้น</p> <p>13. เพิ่มบริการด้านเครื่องนุ่งห่มให้เหมาะสมและเพียงพอ</p> <p>14. เพิ่มปริมาณสิ่งของเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับเด็กให้มากขึ้น</p> <p>15. ปรับปรุงที่พักอาศัยให้กว้างขวางและถูกสุขอนามัย</p> <p>16. เพิ่มจำนวนผู้ดูแลเด็กให้เพียงพอ</p>					
<p><u>ด้านการศึกษาและฝึกอาชีพ</u></p> <p>ก. <u>หลักสูตรการศึกษา</u></p> <p>17. เรียนตามหลักสูตรสายสามัญแบบชั่วคราว</p> <p>18. เรียนหลักสูตรศึกษานอกโรงเรียนระยะสั้น</p> <p>19. เรียนหลักสูตรศึกษานอกโรงเรียนระยะยาว</p> <p>20. เรียนวิชาชีพ เช่น เสริมสวย เย็บจักรอุตสาหกรรม ดอกไม้ ประดิษฐ์ พิมพ์ดีด ฯลฯ</p>					

เนื้อหา	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย มาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
21. เรียนวิชาชีพใหม่ ๆ ที่ตลาด แรงงานต้องการ เช่น การโรงแรม การทำอาหาร และโภชนาการ และการเรียน คอมพิวเตอร์					
ช. <u>จุดเน้นในการศึกษา</u>					
22. เรียนรู้กฎเกณฑ์ระเบียบวินัยและ มารยาทในสังคม					
23. เรียนรู้การปรับตัวและความสัมพันธ์ กับผู้อื่น					
24. เรียนรู้ความรับผิดชอบและบทบาท หน้าที่					
25. เรียนรู้ประสบการณ์ ทักษะ และ ความคิดสร้างสรรค์					
ค. <u>วิธีการจัดการศึกษา</u>					
26. จัดให้มีครูฝึกวิชาชีพพิเศษจาก ภายนอกมาช่วยสอน					
27. จัดให้มีการศึกษาดูงานภายนอก สถานที่บ้างเป็นครั้งคราว					
28. จัดให้เด็กได้ฝึกงานกับหน่วยงาน ภายนอกตามความเหมาะสม					

เนื้อหา	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย มาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
29. ตรวจสอบสภาพอนามัยสม่ำเสมอ อย่างน้อย 3 ครั้งต่อเดือน					
30. จัดให้มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคเด็ก ประจำอย่างน้อย 1 คน					
31. จัดให้มีจิตแพทย์และนักจิตวิทยา ประจำอย่างน้อย 1 คน					
32. จัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา จิตใจเด็ก					
33. นำเด็กที่มีปัญหาด้านสุขภาพอนามัย ไปรักษาที่โรงพยาบาลภายนอก					
34. ส่งเสริมให้เด็กออกกำลังกาย สม่ำเสมอ					
35. ส่งเสริมให้เด็กรักษาความสะอาด อย่างเคร่งครัด					
36. ส่งเสริมด้านโภชนาการให้มีคุณภาพ ดีขึ้น					
37. ฝึกฝนให้เด็กปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ และสร้างสุขนิสัยที่ดี					
38. ให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ที่ เหมาะสมกับวัย					
39. ให้ความรู้ในการป้องกันโรค อันตรายโดยเฉพาะโรคเอดส์ กามโรค					

เนื้อหา	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย มาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
40. เชิญวิทยากรภายนอกมาให้ความรู้ เป็นครั้งคราว 41. ให้ความรู้เรื่องการป้องกัน ยาเสพติด					
<u>ด้านสังคม</u>					
<u>ก. ประเภทกิจกรรม</u>					
42. ควรจัดแข่งขันกีฬาในร่ม และกีฬา กลางแจ้งกับหน่วยงานอื่น					
43. ควรจัดให้มีทัศนศึกษาออกสถานที่ อย่างน้อยปีละ 3 ครั้ง					
44. ควรจัดให้มีการละเล่นและการ แสดงต่าง ๆ เช่น การฟ้อนรำ กิจกรรมเข้าจังหวะ การแสดงดนตรี การร้องเพลง					
<u>ข. วิธีการ</u>					
45. จัดกิจกรรมที่ไม่ซ้ำกันบ่อย ๆ					
46. จัดกิจกรรมที่เข้าใจง่าย ไม่ยุ่งยาก					
47. จัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดความ สนุกสนานเพลิดเพลิน					
48. จัดกิจกรรมที่ทำให้เกิดการปรับตัว และมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน					
49. จัดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาการด้าน จิตใจและอารมณ์					

เนื้อหา	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย มาก	ไม่เห็นด้วย มากที่สุด
50. จัดกิจกรรมที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ 51. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมจริยธรรมและ ศีลธรรมอันดีงาม					

แบบสอบถามชุดที่ 2

ความคิดเห็นของผู้รับบริการ

การศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาการให้บริการสวัสดิการสังคมแก่เด็กในสถานแรกรับ
เด็กหญิง พญาไท

คำสั่ง จงเติมค่าและกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่ถูกต้องที่สุด

ข้อมูลทั่วไป

1. อายุ.....ปี
2. การศึกษา
 - 1 () ไม่เคยเรียน
 - 2 () กำลังเรียนชั้น.....
 - 3 () จบชั้น.....
 - 4 () อื่น ๆ (ระบุ).....
3. ระยะเวลาที่อยู่สถานแรกรับ.....เดือน
4. สาเหตุที่เข้ารับการสงเคราะห์
 - 1 () ขาดผู้อุปการะ
 - 2 () เร่ร่อน, ขอดาน, พัดหลง
 - 3 () มีปัญหาความประพฤติ, เที้ยวเต๋
 - 4 () ครอบครัวแตกแยก
 - 5 () อื่น ๆ (ระบุ).....

5. ผู้นำส่งเข้าอยู่ในสถานแรกรับ

- 1 () กองคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก
- 2 () กองกำกับการสวัสดิภาพเด็กและเยาวชน
- 3 () ประชาสงเคราะห์จังหวัด
- 4 () สถานสงเคราะห์
- 5 () สถานีตำรวจนครบาล
- 6 () อื่น ๆ (ระบุ)

6. ขณะอยู่ในสถานแรกรับมีผู้มาเยี่ยมบ้างหรือไม่

1. () มี คือ
 1. () บิดามารดา
 2. () พี่, น้อง
 3. () ญาติ
 4. () ผู้ปกครองและผู้อุปการะ
 5. () อื่น ๆ (ระบุ)
2. () ไม่มี

ปัญหาที่พบในการจัดสวัสดิการสังคม

ลำดับ ที่	เนื้อหา	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านปัจจัย 4 และการเลี้ยงดู</u>					
7.	ความเพียงพอของอาหารและ น้ำดื่ม					
8.	คุณภาพของอาหารและน้ำดื่ม					
9.	ความเพียงพอของเสื้อผ้า					
10.	คุณภาพของเสื้อผ้า					
11.	ความเพียงพอของเครื่องใช้ ในชีวิตประจำวัน					
12.	คุณภาพของเครื่องใช้ในชีวิต ประจำวัน					
13.	สภาพที่อยู่อาศัยคับแคบ					
14.	สภาพที่อยู่อาศัยถูกสขลักษณะ					
15.	ความเพียงพอของจำนวนผู้ดูแล					
16.	ความรู้ความสามารถในการดูแล					

ลำดับ ที่	เนื้อหา	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ</u>					
17.	ความเพียงพอของครู					
18.	ความรู้ความสามารถในการสอน					
19.	การใช้อุปกรณ์การเรียนการสอน สมัยใหม่					
20.	การเปิดโอกาสให้ฝึกงาน หน่วยงานภายนอก					
21.	การเปิดโอกาสให้ศึกษาดูงาน นอกสถานที่					
22.	การได้เรียนรู้กฎเกณฑ์ ระเบียบ วินัย และมารยาททางสังคม					
23.	การได้เรียนรู้การปรับตัวและ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น					
24.	การได้เรียนรู้ความรับผิดชอบ และบทบาทหน้าที่ของตนเอง					
25.	การได้เรียนรู้ประสบการณ์ ทักษะ และความคิดสร้างสรรค์					
	<u>ด้านสุขภาพอนามัย</u>					
26.	ความพอเพียงของเจ้าหน้าที่ พยาบาล					
27.	ความรู้ความสามารถของ เจ้าหน้าที่พยาบาล					

ลำดับ ที่	เนื้อหา	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
28.	ความสม่ำเสมอในการตรวจ สุขภาพอนามัยของเจ้าหน้าที่ พยาบาล					
29.	ความสม่ำเสมอในการตรวจ สุขภาพของแพทย์ผู้เชี่ยวชาญ					
30.	การนำเด็กป่วยไปรักษา พยาบาลในสถานพยาบาล ภายนอก					
31.	การสม่ำเสมอของการออก กำลังกาย					
32.	การเชิญวิทยากรภายนอกมาให้ ความรู้ด้านการรักษาสุขภาพ อนามัย					
33.	การให้ความรู้ด้านการป้องกัน กับสาเหตุการเกิดโรค					
34.	การให้ความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ และการป้องกันโรคติดต่อ					
35.	การให้ความรู้ด้านโภชนาการ และการปฏิบัติตนเองให้มี สุขภาพแข็งแรง					

ลำดับ ที่	เนื้อหา	ระดับของปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	<u>ด้านสังคม</u>					
36.	ความเพียงพอของการจัด กิจกรรมกลุ่มนันทนาการ					
37.	ความเพียงพอของการจัด กิจกรรมกลุ่มบำบัด					
38.	ความเพียงพอของการจัด กิจกรรมทัศนศึกษานอกสถานที่					
39.	ความเพียงพอของการจัด กิจกรรมเข้าจังหวัด การจัด ดนตรี การร้องเพลง และ การพ้อนรำ					
40.	ความเหมาะสมของการใช้ อุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม					
41.	ความเหมาะสมของเนื้อหาสาระ ในการจัดกิจกรรม					
42.	ความรู้ความสามารถของ วิทยากรผู้จัดกิจกรรม					
43.	การเข้าร่วมกิจกรรมได้รับ ประโยชน์					

ความต้องการในการจัดบริการสวัสดิการสังคม

44. ท่านต้องการให้ที่พักอาศัยในสถานแรกรับเป็นเช่นใด (ตอบข้อสำคัญที่สุด เพียง 1 ข้อ)
- 1 () อากาศถ่ายเทได้สะดวก ถูกสุขลักษณะ
 - 2 () แบ่งเป็นห้อง อยู่ไม่เกิน 10 คน มีห้องน้ำในตัว
 - 3 () แบ่งเป็นห้อง อยู่ไม่เกิน 20 คน มีห้องน้ำในตัว
 - 4 () เป็นห้องใหญ่อยู่รวมกันทุกคน มีห้องน้ำในตัว
 - 5 () อื่น ๆ (ระบุ).....
45. ท่านต้องการการดูแลรักษาสุขภาพจากสถานแรกรับอย่างไร (ตอบข้อสำคัญที่สุด เพียง 1 ข้อ)
- 1 () จัดบอร์ดเรื่องโรคต่าง ๆ และการป้องกันรักษาเดือนละ 1 ครั้ง
 - 2 () จัดป้องกันและรักษาโรคผิวหนังทุก ๆ สัปดาห์
 - 3 () จัดบริการตรวจโรคภายในและตรวจการตั้งครรภ์ภายในสถานแรกรับ
 - 4 () มีแพทย์/บุคลากรภายนอกมาให้ความรู้
 - 5 () อื่น ๆ (ระบุ).....

46. ท่านต้องการให้สถานแรกรับจัดบริการการศึกษาและฝึกอาชีพด้านใดบ้าง

(ตอบข้อสำคัญที่สุดเพียง 1 ข้อ)

- 1 () ให้อ่านออกเขียนได้
- 2 () การศึกษาสายสามัญชั่วคราว
- 3 () การศึกษานอกโรงเรียนระยะสั้น
- 4 () การศึกษานอกโรงเรียนระยะยาว
- 5 () ฝึกอาชีพเสริมสวย
- 6 () ฝึกการเย็บจักรอุตสาหกรรม
- 7 () ฝึกการถักโครเชต์
- 8 () ฝึกประดิษฐ์สิ่งของ
- 9 () ฝึกประดิษฐ์ดอกไม้
- 10 () ฝึกทำอาหาร
- 11 () ฝึกพิมพ์ดีดและคอมพิวเตอร์
- 12 () ฝึกด้านการเกษตร
- 13 () อื่น ๆ (ระบุ).....

47. ท่านต้องการให้ครูผู้สอนมีลักษณะอย่างไร (ตอบข้อสำคัญที่สุดเพียง 1 ข้อ)

- 1 () สอนเก่ง และรู้จักใช้สื่อประกอบการสอน
- 2 () มีความรู้รอบตัว
- 3 () มีจิตใจเมตตา กรุณา เข้าใจ และรักเด็ก
- 4 () ใช้เวลาสุขภาพเรียบร้อย เป็นตัวอย่างที่ดี
- 5 () มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- 6 () เสียสละ มีความอดทนสูง
- 7 () มีความยุติธรรม ไม่ลำเอียง
- 8 () อื่น ๆ (ระบุ).....

48. ท่านต้องการให้สถานแรกมีบริการด้านการศึกษาและฝึกอาชีพอย่างไร
(เลือกตอบเพียง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ใส่หมายเลข 1, 2, 3)
- 1 () มีเงินทุนสนับสนุน
 - 2 () มีครูสอนเพียงพอและเชี่ยวชาญ
 - 3 () มีห้องเรียนถูกสุขลักษณะ
 - 4 () มีบริการแนะแนวการศึกษาต่อ
 - 5 () มีอุปกรณ์เพียงพอ
 - 6 () มีวิทยากรพิเศษมาให้ความรู้
 - 7 () ฝึกอาชีพตามความถนัดและความสนใจ
 - 8 () ฝึกวิชาชีพตามความต้องการของตลาด
 - 9 () อื่น ๆ (ระบุ).....

49. ท่านต้องการให้สถานแรกมีอุปกรณ์อะไรบ้าง ในการประกอบการเรียนการสอนทางด้านการศึกษา และฝึกวิชาชีพ (เลือกตอบเพียง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ใส่หมายเลข 1, 2, 3)
- 1 () หนังสือเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างประสบการณ์
 - 2 () วิดีโอ วิทยุ เทป และโทรทัศน์
 - 3 () ของเล่นเสริมสร้างความคิดของเด็ก
 - 4 () เครื่องพิมพ์ดีด
 - 5 () เครื่องคอมพิวเตอร์
 - 6 () มีห้องสมุดบริการ

50. ท่านต้องการให้สถานแรกรับทำอย่างไรในการจัดกิจกรรมนันทนาการ

(เลือกตอบเพียง 3 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญ ในหมายเลข 1, 2, 3)

- 1 () มีผู้จัดกิจกรรมที่มีความรู้ ความสามารถหลายคน
- 2 () มีอุปกรณ์หลายชนิดเพียงพอในการจัดกิจกรรม
- 3 () มีอุปกรณ์ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะเพียงพอ
- 4 () มีการจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ และไม่ซ้ำซากจำเจ
- 5 () มีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับผู้จัดกิจกรรม
- 6 () อื่น ๆ (ระบุ)

51. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ก. สวัสดิการด้านปัจจัย 4 และการเลี้ยงดู

.....

ข. สวัสดิการด้านการศึกษาและฝึกวิชาชีพ

.....

ค. สวัสดิการด้านสุขภาพอนามัย

.....

ง. สวัสดิการด้านสังคม

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ข.

สถานารกรับเด็กหญิง พญาไท

ประวัติความเป็นมา

สถานารกรับเด็กหญิง พญาไท เดิมเป็นสถานที่แนะนำปัญหาเด็กในบริเวณสถานสงเคราะห์เด็กหญิงบ้านราชวิถี เปิดดำเนินการเมื่อปี พ.ศ. 2502

เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2508 ได้ย้ายมาดำเนินงาน ณ สถานารกรับเด็กหญิง พญาไทปัจจุบัน เลขที่ 266 ถนนพระราม 6 แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร พื้นที่ประมาณ 2 ไร่ 20 ตารางวาเป็นที่ปฏิบัติงานถาวร

รัฐบาลเห็นว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเด็กที่จะต้องให้ความคุ้มครองเพิ่มมากขึ้น จึงได้ออกกฎหมายมารับรองโดยออกมาในรูปประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 294 ลงวันที่ 27 พฤศจิกายน 2515 โดยกำหนดวิธีการให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมแก่เด็กและสภาพสังคม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การสงเคราะห์และคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กหญิงที่ด้อยโอกาสที่มีอายุระหว่าง 5-18 ปี และทำการวิเคราะห์ ตลอดจนพิจารณาวิธีให้การสงเคราะห์หรือคุ้มครองสวัสดิภาพที่เหมาะสมต่อไป
2. เพื่อประสานความสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ครอบครัว และผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นการลดช่องว่างความไม่เข้าใจซึ่งกันและกัน
3. เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กให้มีความพร้อมที่เข้าสู่สังคม เป็นเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพต่อไป

ขั้นตอนดำเนินงาน

ขั้นตอนการดำเนินงานสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท แบ่งออกเป็น

4 ด้านคือ

1. ด้านบริการ
2. ด้านปรับสภาพ/ฟื้นฟู
3. ด้านส่งเสริม/พัฒนา
4. ติดตามผล

1. ด้านบริการ

1.1 บริการพื้นฐาน

- ที่อยู่
- เครื่องนุ่งห่มและเครื่องใช้ประจำวันตามความเหมาะสม
- อาหาร
- จัดกิจวัตรประจำวัน
- ดูแลสุขภาพ
- แม่บ้านบันทึกด้านพฤติกรรม ให้นักสังคมฯดำเนินการแก้ไข

1.2 บริการด้านสังคมสงเคราะห์

เน้นการวิเคราะห์ปัญหา

1.2.1 สังคมสงเคราะห์เฉพาะราย

- สอบประวัติเบื้องต้น
- สืบหาผู้ปกครอง
- เยี่ยมบ้าน โรงเรียน
- ประกาศเด็กพลัดหลงกรณีเด็กเร่ร่อน พลัดหลง
- แนะนำ ปรึกษาปัญหาเด็กและผู้ปกครองเด็ก
- ประชุมวางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหาช่วยเหลือที่เหมาะสม
- บริการส่งต่อ

1.2.2 สังคมสงเคราะห์กลุ่ม

- จัดกลุ่มบำบัด โดยนักจิตวิทยาทดสอบ เซาว์ ปัญญา
- จัดกิจกรรมนันทนาการ ใช้กลุ่มบำบัด
- จัดอบรมด้านสุขภาพจิต
- จัดอบรมด้านศีลธรรม จริยธรรม

1.2.3 การเตรียมความพร้อม

1.3 บริการด้านการศึกษา

1.3.1 ด้านวิชาสามัญ (ทบทวนความรู้)

- ระดับอนุบาล
- ป. 1-ป. 2
- ป. 3-ป. 4
- ป. 5-ป. 6

1.3.2 ด้านวิชาชีพ 5 สาขา

- เสริมสวย
- ตัดเย็บเสื้อผ้า
- ดอกไม้ประดิษฐ์
- โครเซ่ท์
- งานประดิษฐ์สิ่งของ

1.3.3 บริการด้านการแพทย์

- ตรวจสุขภาพทุกสัปดาห์ โดยแพทย์กรมประชาสงเคราะห์
- ตรวจสุขภาพ โดยหน่วยอนามัย

1.3.4 บริการด้านความรู้เสริม

- บริการเสริมความรู้ โดยเชิญวิทยากรจากหน่วยงานต่างๆ

1.3.5 บริการจัดหางาน

- กรณีสืบค้นเหมาะสมที่จะทำงาน

2. ด้านการปรับสภาพ/ฟื้นฟู

2.1 การจัดเข้ากลุ่มบำบัดเพื่อ

- แก้ปัญหาตนเอง
- ปัญหาครอบครัว
- ปัญหาเพื่อน/สิ่งแวดล้อม

2.2 การนำเด็กบำบัดภายนอกสถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท

2.3 สร้างภูมิคุ้มกัน /ให้กำลังใจ/ ให้ความรู้ประสบการณ์เป็นบทเรียน

2.4 ประสานระหว่างครอบครัว

2.5 ประสานหน่วยงานที่ทำงานด้านจิตบำบัด

3. ด้านส่งเสริม/พัฒนา

3.1 ด้านส่งเสริม

3.1.1 ด้านส่งเสริมกิจกรรมทางวัฒนธรรมและประเพณี

- วันขึ้นปีใหม่
- วันเยาวชนแห่งชาติ
- วันเด็กแห่งชาติ
- วันพ่อ
- วันสงกรานต์
- วันลอยกระทง
- วันผู้สูงอายุ
- วันสำคัญทางศาสนา
- วันครอบครัว
- วันแม่

3.1.2 ส่งเสริมค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม

- มารยาทสังคมอันดีงาม
- เสริมสร้างวินัยที่ควรรู้
- กฎระเบียบทางสังคม

3.1.3 ส่งเสริมด้านศีลธรรม

- ประเพณีทางศาสนาที่ควรทราบ
- ธรรมะเบื้องต้น การปฏิบัติธรรม สวดมนต์ กราบพระ

3.1.4 ส่งเสริมความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม

- วันสิ่งแวดล้อม/การพัฒนาสภาพแวดล้อม
- น้ำ/ป่า/ต้นไม้
- สิ่งแวดล้อมทั่วไป

3.1.5 ส่งเสริมในการสร้างค่านิยมที่เหมาะสม

- จัดกลุ่มสนใจ อาชีพ การใช้เวลาว่าง กีฬา นันทนาการ และการบำเพ็ญประโยชน์

3.1.6 สนับสนุน ส่งเสริม การพึ่งตนเอง

- รับผิดชอบตนเองและสังคม

3.2 ด้านพัฒนาศักยภาพ

3.2.1 พัฒนาด้านการศึกษา

- ส่งเสริมด้านการศึกษาในระบบสายสามัญ
- ส่งเสริม/พัฒนา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

3.2.2 ด้านอาชีพ

- พัฒนาด้านอาชีพเพื่อให้เกิดทักษะทางอาชีพ
- แนะนำอาชีพที่เหมาะสมกับระดับการศึกษา
- เตรียมตัวด้านอาชีพก่อนเข้าทำงาน

3.2.3 พัฒนาความรู้

- สุขภาพอนามัย
- การรักษาความสะอาด/ตนเอง/ที่อยู่อาศัย
- การรักษาพยาบาลเบื้องต้น
- ความรู้ด้านสาธารณสุข

3.2.4 ด้านความรู้เสริม เตรียมความพร้อมของเด็ก

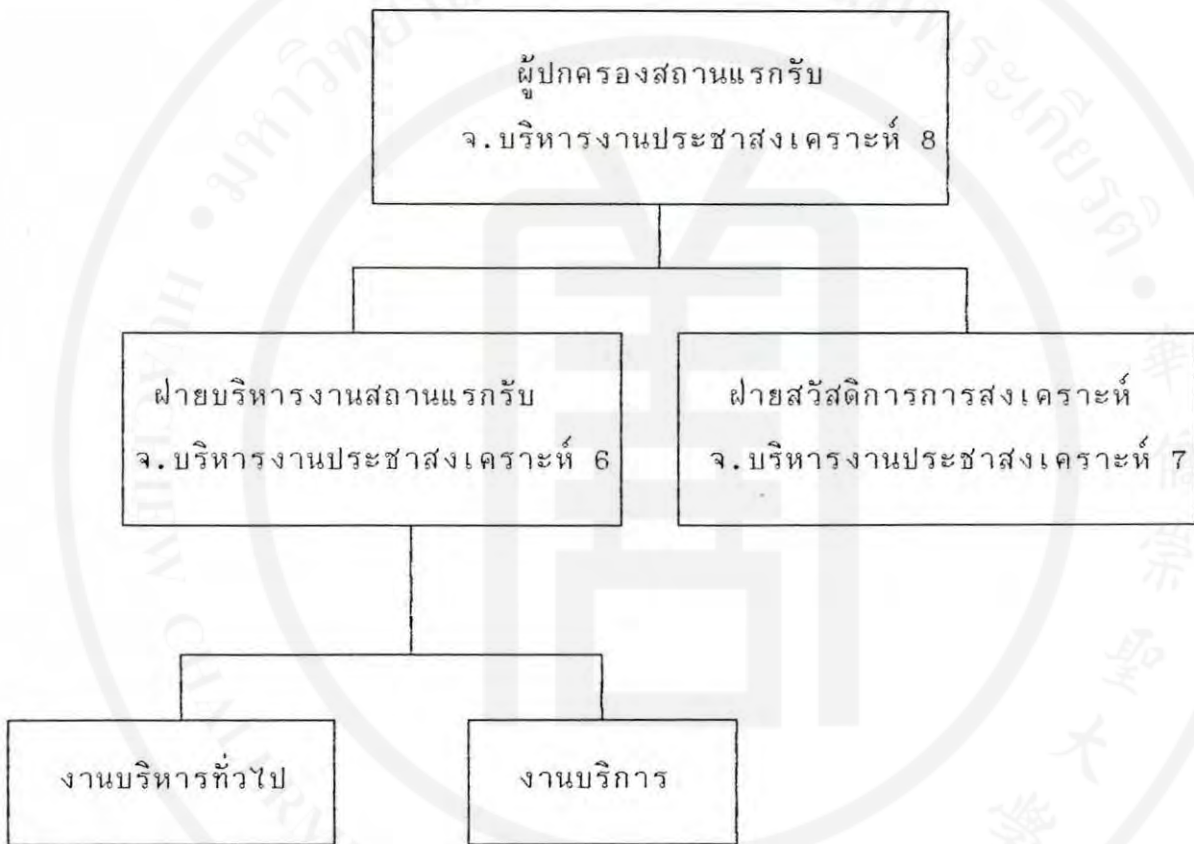
- กิจกรรมเกี่ยวกับชีวิตประจำวัน ประหยัด ซื่อสัตย์ สามัคคี
- สร้างค่านิยมเดียวกัน เกี่ยวกับ
- ความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ ตรงต่อเวลา
- การประมาณตน พอใจในสิ่งที่ตนมี/เป็นอยู่
- การเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่
- การพึ่งพาตนเอง
- ความกตัญญูรู้คุณ
- ความมีน้ำใจ เมตตา อารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เห็นอกเห็นใจ
พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่น
- มีระเบียบวินัยกับตนเอง

4. การติดตามผล

- 4.1 ส่งแบบสอบถาม ติดตามผลให้บิดา/มารดา/ผู้ปกครองของเด็ก
ตอบคำถาม
- 4.2 ถ้ามีปัญหาจะให้คำปรึกษา
- 4.3 เยี่ยมบ้าน
- 4.4 CASE CONFERENCE

อัตรากำลังข้าราชการ

อัตรากำลังข้าราชการตามแผนอัตรากำลัง 3 ปี (2538-2540) ในสถาน
 แกร์รับเด็กหญิง พญาไท จำนวน 14 อัตรา มีดังนี้คือ

- จ.ธุรการ 4
- จ.การเงินและบัญชี 4
- จ.พิมพ์ดีด 4
- จพ.ประจำสงเคราะห์ 5
- จ.พยาบาล 4
- จ.ประจำสงเคราะห์
- นักสังคมสงเคราะห์ 6
- นักสังคมสงเคราะห์ 5
- จพ.อบรมและฝึกวิชาชีพ 5
- จ.อบรมและฝึกวิชาชีพ 3
- จ.ประจำสงเคราะห์ 3

ประวัติผู้เขียน

- ชื่อ นางกัญญารัตน์ (สายตรง) จีระจินดา
เกิดวันที่ 4 กรกฎาคม 2506
จังหวัดอุบลราชธานี
- ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 201/342 ถนนวิภาวดีรังสิต 64
แขวงตลาดบางเขน เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร
- ประวัติการศึกษา ปี 2525 จบมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนมัธยม
ตระการพืชผล จังหวัดอุบลราชธานี
ปี 2529 ปริญญาตรีสังคมสงเคราะห์ศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปี 2537 เข้าศึกษาต่อระดับมหาบัณฑิต
สาขาการจัดการโครงการสวัสดิการสังคม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
- ประวัติการทำงาน ปี 2529-2532 นักสังคมสงเคราะห์มูลนิธिसงเคราะห์
เด็กพิการทางสมองและปัญญา
ปี 2532-2533 นักสังคมสงเคราะห์โรงพยาบาล
ภูมิพลอดุลยเดช
ปี 2533-ปัจจุบัน รับราชการตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ 5
สถานแรกรับเด็กหญิง พญาไท กองคุ้มครอง
สวัสดิภาพเด็ก กรมประชาสงเคราะห์
กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม